

**Висока школа за економију и информатику
Приједор**

**НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ЈАВНА УПРАВА**

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ЈАВНА УПРАВА

Назив и циљеви студијског програма

Правни основ за израду студијског програма којег изводи Висока школа за економију у информатику – Приједор (у даљем тексту ВШЕИ) чине Закон о високом образовању Републике Српске и други закони и прописи који се односе на високо образовање. Основ за израду студијског програма је, сходно наведеном правном основу, Декларација европских министара (високог) образовања из Болоње од 1999. године, као и декларације и други акти који прате и разрађују ову декларацију.

ВШЕИ организује академски студиј првог циклуса на студијском програму под називом Пословна информатика, који води до академског звања завршеног додипломског студија у високом образовању (*the degree of Bachelor*).

Студијски програм је утврђен тако, да ВШЕИ дјелује у оквиру савремених токова високог образовања и у функцији остваривања циљева и основних принципа на којима се заснива дјелатност високог образовања. У циљу развоја квалитета студија према европској димензији и стандардима у високом образовању, у студијским програма је између осталог одређено и сљедеће:

- да је тежиште образовања на стручним предметима неопходним за обављање стручних и професионалних послова,
- да се студентима обезбједи могућност да непосредно утичу на своје стручно и професионално образовање и профил кроз изборне наставне предмете,
- да се студенти образују за кориштење савремених информацано-комуникационих технологија и средстава; посебно се, у току школовања инсистира на реализацији стандарда компетенција информационе писмености,
- да студенти уче стране језике у обиму који је неопходан за кориштење савремене стране литературе и за покретљивост током и послје студија,
- да се студентима у облику обавезних наставних предмета обезбједи основна знања из других научних области, као неопходна научна основа за изучавање стручних предмета,
- да се кроз индивидуални и групни рад студената обезбједи њихово активно учешће у процесу наставе,
- да се обезбједи редовно праћење рада и знања студената,
- да се за извођење наставног процеса, поред сопственог, ангажује и наставнички и сараднички кадар из других високошколских установа, институција и привредних субјеката, афирмисан у разним подручјима,
- повезивање образовања и стручног рада, посебно кроз студентску праксу и на тај начин давање могућности студентима за индивидуалну афирмацију у циљу запошљавања,
- да се студентима обезбједи знање неопходно за истраживачки и друге облике креативног рада, посебно кроз предмет Методологија научно-истраживачког рада и израду Заршног (дипломског) рада,
- да се током цијелог студија развијају предузетничке компетенције студената,
- да студентима обезбједи знања, способности и вјештине за стручни рад у области информатике и рачунарства, а посебно из области информационих технологија и то:
 - примјена информационих технологија,
 - примјена софтвера,
 - примјена и администрирање рачунарских мрежа,
 - примјена и администрирање база података,

- примјена и администрирање Интернет апликација и веб странице.
- примјена и администрирање информационих система е-знања,
- примјена, одржавање и администрирање система пословне информатике,
- примјена и администрирање система правне информатике,
- примјена и администрирање информационих система државне управе и локалне самоуправе,
- примјена администрирање информационих система јавних регистара и база података.

Модел студијског програма

Студијски програм се изводи као једна цјелина у облику модела четворогодишњег студија: 4+0+0. Студијски програм се изводи у сједишту Високе школе као редован студиј и као ванредни студиј.

Научна област којој припада студијски програм

Студијски програм Јавна управа припада:

а) областима образовања:¹

05-Друштвене науке, поље образовања

05.5-Економија и менаџмент

б) научним областима:²

1 – Друштвене науке: научно поље:

1.2 – Економија и менаџмент

Врсте студија и исход процеса учења

Студијски програм је организован као академски студиј у једном циклусу: као први циклус. Први циклус у складу са законским прописима, води до академског звања завршеног додипломског студија (the degree of Bachelor), у трајању од 3 и 4 године студија који се вреднује са 180 и 240 ECTS бодова (European Credit Transfer System – ECTS). Једна академска година студија носи 60 ECTS бодова. Један семестар студија носи 30 ECTS бодова. Студиј се може организовати и изводити у семестрима, триместрима или блоковима, у складу са Правилима студија првог циклуса.

Исход процеса учења

Током студија студенти ће стећи одговарајућа знања, способности и вјештине из области економије, права и менаџмента.

У том смислу одговарајућа знања из области јавне управе су: информационе технологије, микроекономија, енглески језик (елементарни елементарни пословни, средњи пословни и виши пословни), пословна статистика, информације и комуникације, основе менаџмента, макроекономија, пословна математика, компјутерска тебеларна израчунавања, предузетништво, пословне финансије, економика предузећа, пословна култура, базе података I, организација пословних система, пословно право, рачуноводство, маркетинг, технолошки системи, теорија система, управљање људским ресурсима, Економија ЕУ, јавне финансије,

¹ Правилник о областима образовања, Министарство просвјете и културе Републике Српске, Бања Лука, фебруар 2014.

² Правилник о измјени правилника о научним и умјетничким областима, пољима и ужим областима, Министарство науке и технологије Републике Српске, Службени Гласник Републике Српске, број 22/09 од 26.03.2009. године

квантитативне методе одлучивања, односи с јавношћу, финансијски менаџмент, управљање пројектима, теорија одлучивања, електронско пословање, стратегијски менаџмент, економика и организација јавног сектора, управљачки информациони системи, управљање квалитетом.

Уз ова знања, студенти ће стећи и основна знања из области других наука и страних језика. Наведена знања су им неопходна да се после завршетка студија запосле и успјешно обављају послове из области пословне информатике у различитим областима друштвених дјелатности, а уз њих послове из области менаџмента, пословне економије и пословне администрације, као и да успјешно наставе студије на другом циклусу у високом образовању и успјешно се укључе у систем цијеложивотног образовања.

У циљу образовања студената за успјешно обављање послова непосредно по завршетку студија, а што је важна претпоставка за запошљавање, посебна пажња је посвећена образовању за стручни рад и практично обучавање студената. То се постиже кроз: вјежбе, студентску праксу, практикум, писање и анализирање различитих пројеката, аката и слично, кроз лабораторије и друге облике стицања практичних знања, израду дипломског рада. Уз утврђене облике научно-теоријског и друге облике академског образовања (предавања, семинари, семинарски радови, консултације, итд.), наведени облици образовања за стручни рад обезбјеђују да ће свршени студенти у улози академски образованих стручњака, моћи успјешно да одговоре на потребе стручне и професионалне праксе, захтјеве тржишта рада и економског и друштвеног развоја.

Стручни, академски односно научни називи

Завршетком степена првог циклуса у трајању од четири (4) године (8 семестара) и стицањем 240 ECTS бодова, стиче се академско звање:

1. Дипломирани менаџер – Јавна управа 180 ECTS
2. Дипломирани економиста – Јавна управа 240 ECTS

Услови за упис на студијски програм

Упис на прву годину студија на студијском програму врши се на основу услова из конкурса који се јавно објављује у средствима информисања.

На прву годину студија може се уписати лице које има завршено средње образовање у четворогодишњем трајању.

Упис на прву годину и на више године студија, прелазак на ове студијске програме са других студијских програма на ВШЕИ, препис са другог студија на студиј на ВШЕИ врши се према Правилима студија првог циклуса и одлуком Сената.

Листа студијских подручја и наставних предмета са оквирним садржајем и матичношћу

Наставни предмети су једносеместрални. Студијски програми садржи обавезне, изборне и факултативне наставне предмете:

- Студијск програм садрже 39 наставних предмета, од тога 19 обавезних. наставних предмета и 19 изборних наставних предмета, те дипломски рад. Обавезни наставни предмети носе 114 ECTS бода и изборни наставни предмети носе 114 ECTS бодова, док дипломски рад носи 12 бодова.

Факултативни наставни предмети (не улазе у обавезни збир ECTS бодова) могу се организовати тако да студенти уписани на овај студијски програм може слушати и полагати наставне предмете са другог студијског програма, односно да студенти уписани на други студијски програм могу слушати и полагати наставне предмете са овог

студијског програма, а у обиму и на начин одређен Правилима студија првог циклуса и одлуком Сената.

NAZIV PREDMETA:	BAZE PODATAKA 1
ŠIFRA PREDMETA	IPI-PI-4
Dodatak 1	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je praktično upoznavanje studenata sa osnovama rada baza podataka i sticanje praktičnih znanja iz oblasti rukovanja bazama podataka, njihovim kreiranjem i glavnim primjenama u svakodnevnom radu
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovo je posljednji predmet iz serije od četiri predmeta koji obrađuju pojedine oblasti informatike koji predstavljaju temeljna informatička znanja. Direktno mu prethodi predmet Kompjuterska tabelarna izračunavanja, koji predstavlja odličan uvod u izučavanu materiju.
KOMPATIBILNOST	Predmet je korespondentan većini praktičnih informatičkih predmeta na visokoškolskim ustanovama širom svijeta, pošto prati program Syllabus 4.0 ECDL-a (European Computer Driving Licence).
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predmet počinje izučavanje vrsta tehnologija skladištenja podataka upoznavajući studente sa desktop orijentisanim bazama podataka i relacionim database serverima.</p> <p>Nakon uvodnih razmatranja slijedi upoznavanje sa arhitekturom sistema za upravljanje bazama podataka (osnove baze podataka – entiteti, relacije, relacioni model podataka, integritet podataka, relaciona algebra, indeksiranje i normalizacija baze podataka).</p> <p>Proučavanje se nastavlja uvodom u korištenje baza podataka na primjeru MS Access sa kojim će se studenti detaljno upoznati u toku rada. Počinje se sa organizacijom baza podataka (tabele, slogovi, polja, tipovi podataka u poljima i svojstva polja), objašnjavaju pojmovi primarnog ključa i indeksa, svrha povezivanja tabela u bazi podataka i definisanja pravila povezivanja tabela.</p> <p>Nakon toga studenti su spremni da naprave prve korake u radu sa aplikacijom za rad sa bazama podataka, pokretanjem i zatvaranjem aplikacije za rad sa bazama podataka, otvaranjem i prijavom na postojeću bazu podataka, kreiranjem nove baze podataka, snimanje baze podataka na određenu lokaciju na uređaj za čuvanje podataka, korišćenjem funkcije pomoći u aplikaciji i zatvaranjem baze podataka.</p> <p>Pošto su savladane osnovne radnje prelazi se na rad sa tabelama i to kreiranje i čuvanje tabela i određivanje polja i tipova podataka u njima, dodavanje i brisanje slogova – zapisa u tabeli, dodavanje polja u postojeću tabelu, dodavanje i prilagođavanje podataka u slogu, brisanje podataka iz sloga, korišćenje funkcije za poništavanje izmjena, navigacija unutar tabele do slijedećeg sloga, prethodnog sloga, prvog sloga, zadnjeg sloga, određenog sloga, brisanje tabele i snimanje i zatvaranje tabele. Nakon toga se definišu ključevi, uči priprema tabela i povezivanje tabela</p> <p>Potom se proučava rad sa obrascima, njihovo otvaranje, kreiranje i čuvanje, njihovo korišćenje za unos, izmjenu i brisanje sloga, brisanje, zatvaranje i čuvanje obrazaca.</p> <p>U nastavku se ide na dobijanje informacija sa primejnom filtera na tabelama i obrascima, pa se prelazi na upite sa kreiranjem i čuvanjem jednostavnog upita, koji obuhvata jednu ili dvije tabele, korišćenjem određenog uslova pretraživanja, uređivanjem upita dodavanje ili brisanjem uslova, dodavanjem, uklanjanjem, skrivanjem ili prikazivanjem polja. Takođe</p>	

<p>se uči i pokretanje, brisanje, ažuriranje i čuvanje upita. Sljedeća tema se odnosi na izvještaje gdje se uči kako se kreiraju i čuvaju izvještaji, a nastavlja se priprema izlaznih rezultata za štampu ili druge načine prikazivanja sa kontrolom tabele, obrasca i izvještaja. Uči se i štampanje stranice, izabranih slogova (sloga), cijele tabele, kao i štampanje svih slogova korišćenjem pogleda na obrazac, određenih stranica korišćenjem pogleda na obrazac, te štampanje rezultata upita i određenih stranica izvještaja ili štampanje cijelog izvještaja. Predmet se završava upoznavanjem studenata sa osnovama upotrebe programskih jezika i njihovim metodama rada sa bazama podataka (Visual C++ i Visual Basic)</p>															
LITERATURA	Osnovna literatura: L.Roljić, Z.Novaković – Baze podataka Dopunska literatura:														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	Seminarski rad	10 poena	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
Seminarski rad	10 poena														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit sa praktičnim radom. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	Predavanja: 15 časova Vježbe: 45 časova														

ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
15	60	2	25	15	15		132	6
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	BIZNIS PLAN
ŠIFRA PREDMETA	P-1
Dodatak 2	
TIP PREDMETA:	PRAKTIKUM - OBAVEZAN
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	<p>Osnovni cilj za studente je:</p> <p>Steći suštinsko razumijevanje koncepta biznis plana. Naučiti kako da definišu svoju poslovnu ideju i put do njene realizacije. Naučiti da usvoje najbitnije elemente biznis plana. Naučiti da identifikuju odgovarajuće izvore finansiranja. Saznati kako da prilagode svoj pristup različitim izvorima finansiranja. Steći uvid u suštinsku motivaciju onih koji odobravaju finansijska sredstva. Naučiti kako da uspostave i njeguju dugoročne odnose sa finansijerima</p>
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Praktikum predstavlja praktično korištenje znanja stečenih u predmetima Osnove menadžmenta i Preduzetništvo, te iz predmeta Tehnološki sistemi.
KOMPATIBILNOST	Ekonomski fakultet u Subotici, <i>Biznis plan i računovodstveno programiranje</i> ; Wisconsin Indianhead Technical College (SAD), <i>Writing a Business Plan for Small Business</i> (Pisanje biznis plana za malo preduzeće); Rutgers Business School (SAD), <i>Business Plan Research</i> (Istraživanje za biznis plan);
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p><i>Koncept:</i> Pragmatičan pristup razradi biznis plana zasnovan na savremenim konceptima kojima se rukovode sve značajnije svjetske institucije u oblasti mikrokreditiranja. Proces selekcije i odobravanja kredita u inicijalnim stadijumima finansiranja i njegova uspješna prezentacija. Investicioni pristup kojim se rukovode oni koji donose odluku o tome koji će projekat odobriti, a koji ne.</p> <p><i>Struktura:</i></p> <p>Čemu služi biznis plan? Kome se obratiti za sredstva? Biznis anđeli i biznis inkubatori Pregled osnovnih elemenata biznis plana Istraživanje i sakupljanje informacija</p> <p>Elementi biznis plana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvod 	

<ul style="list-style-type: none"> • Opis firme • Proizvod ili usluge • Analiza tržišta <p>Definisanje strategije i njena implementacija Menadžment tim Finansijska analiza Web strategija Umrežavanje Komplementarni timovi Izrada biznis plana i prezentacija</p>											
LITERATURA	<i>Baroš Ž., Preduzetništvo, Koledž „Janjoš“ Prijedor, 2006.</i>										
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI											
ISPITNE OBAVEZE	<p>Obrana praktičnog rada Uslovi za izlazak na ispit: Urađen praktični rad. Pismeni rad, kao i učešće studenta u pripremanju za izradu rada se ocjenjuje poenima od 0-100. Na osnovu dobijenih poena osvajaju se ocjene:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="width: 50%;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10
50-59 poena	ocjena 6										
60-69 poena	ocjena 7										
70-80 poena	ocjena 8										
81-90 poena	ocjena 9										
91-100 poena	ocjena 10										
OBIM PREDMETA	Praktičan rad: 30 časova Samostalni rad: 30 časova										
ECTS	ECTS bodovi 3 (tri)										
Tabela opterećenja studenata											
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS			
0	30	0	0	0	30	6	66	3.30			
OCJENJIVANJE		<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>									

NAZIV PREDMETA:	DIPLOMSKI RAD
ŠIFRA PREDMETA	
Dodatak 3	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	<p>Izradom diplomskoga ili završnog rada student dokazuje sposobnost samostalnog rješavanja složenih problema. Zbog toga, nakon položenih svih ispita i izvršenja svih drugih obaveza predviđenih nastavnim planom i programom studija, student izradom završnog ili diplomskog rada dokazuje zaokruženost i svrsishodnost stečenih znanja.</p> <p>Diplomskim ili završnim radom student treba da pokaže da je kritički proučio veći dio postojeće literature (radovi objavljeni o toj temi) i da je u stanju da svoje znanje izloži jasno. Diplomski rad može biti i istraživački, ali studenti moraju znati da je to naporniji i odgovorniji rad, dok kompilacijski rad zahtijeva manje vremena i nosi manji rizik.</p>
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Završni rad
KOMPATIBILNOST	Većina studija ima neke vrse završnih radova, a najčešće diplomske radove.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Diplomski rad student može da radi iz bilo kog predmeta koji je slušao i položio tokom studija. Temu i radni naslov rada student može sam predložiti i definisati u dogovoru s mentorom. Pri tome je potrebno voditi računa o predznanju i interesu studenta za određeno područje, o raspoloživim izvorima podataka i literaturi, o dokumentaciji, kao i iskustvu stečenom u praksi.</p> <p>U pravilu student sam bira temu rada, a da mentor samo kordinira i usmjerava studenta u kvalitetnijem izboru. Postoje četiri pravila za izbor teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tema mora odgovarati interesima kandidata (u najužoj vezi sa ispitima koje je polagao, literaturom koju je koristio, njegovim političkim i kulturnim ambicijama). 2. Izvori (literatura) koje će kandidat koristiti moraju biti dostupni (prilagođeni njegovim materijalnim mogućnostima). 3. Izvori na koju se upućuje moraju biti upotrebljivi (primjereni kulturnom profilu kandidata). 4. Metodološki okvir istraživanja mora biti usklađen sa iskustvom kandidata. <p>Ovo bi se moglo svesti na jednostavnu konstataciju "Svako treba da napiše rad za koji je sposoban". Ali ipak ima dosta loše napisanih radova upravo zato što se od početka nije vodilo računa o ovako očitim pravilima.</p> <p>Da li pisati teorijski ili istorijski rad može biti pitanje u nekim oblastima. Teorijski rad se bavi jednim apstraktnim problemom koji može biti predmet razmatranja kao i istorijski u nekim oblastima menadžmenta, ekonomije, matematike ili informatike.</p> <p>Diplomski rad može imati i naučni karakter, ako je provedeno istraživanje koje ispunjava sljedeće zahtjeve:</p>	

Istražuje se jedan prepoznatljiv predmet, definisan tako da ga i drugi mogu prepoznati.

Istraživanje o određenom predmetu mora da saopšti ono što još niko nije rekao ili da kroz drugi način promatranja sagleda ono što je već rečeno.

Istraživanje mora koristiti drugim

Istraživanje treba da pruži elemente za potvrdu ili negaciju iznijete pretpostavke i na osnovu toga ponudi razloge za njen dalji život u javnosti.

Dešava se da i mentor, profesor iz čijeg se predmeta piše rad predloži temu.

Profesori pri predlaganju teme mogu da sljede dva kriterija:

Predlažu oblast koju dobro poznaju da bi sa lakoćom mogli da prate rad kandidata ili da,

Predlože temu koju slabije poznaju i o kojoj bi i sami željeli više da saznaju.

Drugi pristup je prihvatljiviji jer mentor prateći rad proširuje sopstvene horizonte, jer ako želi da kompetentno prati rad moraće i sam naučiti nešto novo. Mentor obično bira drugi način kad ima povjerenje u kandidata i otvoreno mu saopšti da su i njemu neke činjenice nepoznate i da želi da sazna nešto više.

Dešavaju se i slučajevi kada profesor radi neko veće istraživanje za koje mu je potreban veći broj saradnika i odlučuju da upotrijebe diplomce kao dio tima. Da bi prikupio sve neophodne podatke ponekad i veliki broj diplomaca kroz duži niz godina usmjerava prema istraživanju određenih problema.

LITERATURA

Stalno treba imati na umu razliku između primarnih izvora i kritičke literature jer kritička literatura često samo ponovo citira vaše izvore.

U skladu s izabranom temom i radnim naslovom student pristupa izradi diplomskog rada. Izabrana tema i radni naslov predstavljaju osnovni okvir za oblikovanje sadržaja rada. Student prikuplja knjige i radove koji obrađuju područje njegovog rada. Korištenje stručne literature neophodan je uslov samostalnog rada.

Veoma je bitno u što ranijoj fazi rada tačno definisati predmet istraživanja (rasprave), jer će te se od samog početka suočiti sa problemom dostupnosti odgovarajuće (kvalitetne) literature.

Temu treba prihvatiti samo ako je student siguran da će imati pristup odgovarajućim izvorima, a pri tome morate znati:

Gdje se oni mogu naći,

Da li su lako dostupni i

Da li ste u stanju da se njima služite.

Prethodno prikupljeni radovi obično upućuju na odgovarajuću literaturu. Studentima ponekad mentori predlažu ili savjetuju određenu literaturu, ali ima i slučajeva, zbog želje da se student u potpunosti posveti samostalnoj izradi rada, posao traženja pogodne literature posve prepusti studentu.

Kad je završeno prethodno pretraživanje literature, pronađeni izvorni radovi koji su odabrani i proučeni uz pomoć mentora, pristupa se razradi ideje zadatka i postavljanju radne hipoteze ili pretpostavke od koje se u radu polazi i koju treba dokazati. Radnom hipotezom se pretpostavlja objašnjenje činjenica i pojava koje će biti provjerene planiranim istraživanjima.

Kako koristiti biblioteku?

Kada bude raspolagao određenom bibliografijom student treba u biblioteci pogledati autorski katalog i vidjeti šta u stvarnosti biblioteka nudi. Zatim se posjeti još

jedna biblioteka i tako redom. Ovaj metod podrazumijeva jednu već sređenu bibliografiju (i pristup nizu biblioteka, od kojih jedna može biti u Banja Luci, druga u Sarajevu, Beogradu, Zagrebu,...)

Napraviti jednu bibliografiju znači tražiti nešto za što još uvijek ne znamo da li i postoji. Dobar istraživač je u stanju da uđe u biblioteku sa malo znanja o svojoj temi, a da izađe iz nje sa puno korisnih informacija. Ako smo u situaciji da tražimo nešto za što još uvijek ne znamo da li postoji, biblioteka nam nudi nešto što nam sigurno može pomoći, a to je **predmetni katalog** iz koga će, u jednoj dobroj biblioteci, kandidat saznati ono što želi. **Autorski katalog** po abecednom redu prezentuje autore i kratak sadržaj njihovih djela i dobro može da posluži onom ko zna šta želi.

Dobar dio biblioteka objavljuje registre dopunjene najnovijim izdanjima, pa je za određene oblasti moguće konsultovati kataloge koji vas informišu o bibliotečkom fondu drugih biblioteka. Ima i biblioteka koje su međusobno povezane preko računara i sa bazom podataka pa se za nekoliko sekundi može saznati da li određene knjige postoji i gdje. Takva pretraživanja se mogu obaviti prema imenu autora, nazivu djela, temi koju obrađuje, ediciji u kojoj je objavljena, izdavaču, godini izdavanja itd.

Ne treba odmah ići na čitanje svih knjiga koje ste pronašli. Napravite izbor tako što će te prvo sve knjige površno, a zatim detaljno prelistati i pronaći poglavlja koja su vezana uz vašu temu. Ovakvim pregledom ustanovićete koji su to bazični autori i šta treba čitati. Utvrdite redosljed kojim ćete čitati iako se to tokom rada može mijenjati, ali bar imate nešto od čega možete poći.

Naravno da treba imati u vidu i izvore dostupne na Internetu, ali sa njima treba biti vrlo prezan, jer se na Internetu može pronaći vrlo veliki broj tekstova i knjiga bez ikakvih informacija o kompetentnosti autora, bez recenzija i bez naučne i stručne verifikacije. Često je teško ustanoviti i kada su objavljene. Međutim, pored tih loših strana, na Internetu ima i veliki broj on-line knjižara koje nude novu i staru stručnu i naučnu literaturu, često po vrlo pristupačnim cijenama. Takođe se na Internetu mogu pronaći sažeci radova sa raznih naučnih i stručnih skupova sa adresama autora, tako da se i na taj način može pristupiti dobrim izvorima. Nadalje na Internetu postoje i baze znanja kojima se ne može pristupiti bez naknade, ali zauzvrat one nude kvalitetnu literaturu koja je prošla potrebne recenzije i verifikacije i koja se može slobodno koristiti kao pouzdan izvor.

PROCEDURA IZRADE I ODBRANE DISPLMOSKOG RADA

Pri izradi diplomskih radova treba poštovati sljedeći redoslijed poteza:

Odabir oblasti (u skladu sa interesovanjem i sklonošću studenta, odnosno u skladu sa potrebama njegovog budućeg posla)

Odabir mentora (iz oblasti iz koje se želi pisati diplomski ili završni rad)

Odabir teme (prema vlastitom nahođenju studenta ili uz konsultacije sa mentorom, ili kombinacijom ova dva načina)

Prijavljivanje završnog ili diplomskog rada (u studentskoj službi na posebnom obrascu "Prijava diplomskog završnog rada")

Odobranje teme diplomskog (temu odobrava direktor Visoke škole i imenuje komisiju od 3 člana za odbranu diplomskog rada)

Prikupljanje literature, eventualno istraživanje, proučavanje izabrane oblasti i pisanje rada.

Konsultacije sa mentorom i eventualne korekcije rada

Štampanje i korićenje rada (konačna verzija rada se štampa u 5 primjeraka i korići)

Predaja rada u Studentsku službu (Ukoričenih 5 primjeraka rada se predaje u studentsku službu, a ona ih dostavlja članovima komisije. Direktor škole u roku od 15 dana zakazuje termin odbrane rada)

Obrana diplomskog rada.

ECTS ECTS bodovi 12 (dvanaest)

Tabela opterećenja studenata

Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
0	100	5	50	0	60	25	240	12.00

OCJENJIVANJE

Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10

NAZIV PREDMETA:	EKONOMIJA EVROPSKE UNIJE
ŠIFRA PREDMETA	MP-EU-1
Dodatak 4	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je uvodno upoznavanje studenata sa ekonomskim rastom zemalja EU, faktorima ekonomskog rasta; uticajem konstantnih i povremenih faktora. Predmet ima za cilj da predstavi osnove zajedničke politike EU: slobodno kretanje roba i usluga, zajednička trgovinska politika, zajednička poljoprivredna politika i politika zaštite okoline. Razvoj i industrijska politika. Fiskalna i socijalna politika. Endogenost optimalnog valutnog područja.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Poslovno pravo, Osnovi ekonomije, Elektronsko poslovanje
KOMPATIBILNOST	Ekonomski fakultet u Zagrebu, <i>Makroekonomija Evropske Unije</i> ; London School of Economics – LSE (Velika Britanija), <i>The Political Economy of EU Enlargement</i> (Politička ekonomija proširenja Evropske Unije); University of Florida - Center for European Studies, <i>European Business</i> (Evropsko poslovanje);
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Istorijski korijeni i razlozi nastanka Evropske Unije. Evolutivna transformacija nacionalnih privrednih sistema unutar Unije; ekonomska struktura i institucije Evropske Unije. Carinska politika, poreski i monetarni sistemi unutar Evropske Unije, monetarna 'unija' i ispadanje nekih zemalja, perspektive jedinstvene evropske monete. Razvojni planovi i politika u oblasti infrastrukture, saobraćaja i zaštite okoline.</p> <p>Uključivanje BiH i regiona bivše Jugoslavije u ekonomsko-finansijske i razvojne tokove Evropske Unije.</p> <p>Prostor i regionalni razvoj; područje istraživanja regionalne ekonomike; regionalni dohodak i zaposlenost; pristupi modeliranju regionalne ekonomije; regionalni rast i modeli regionalnog rasta; interregionalni ekonomski odnosi (trgovina, migracije i sl.); regionalna zaposlenost i nezaposlenost.</p> <p>Instrumenti regionalne ekonomske politike; razvoj regionalne ekonomske politike; regionalna politika u praksi tržišnih privreda; regionalna politika BiH; regionalna politika u tranziciji; osnovni pristup izgradnji regionalne politike BiH.</p>	
LITERATURA	Bogunović, A. (2001) Ekonomske integracije i regionalna politika, Ekonomski fakultet Zagreb, Ekonomski fakultet Pula i Mikrorad, Zagreb

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI																						
PREDISBITNE OBAVEZE		<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table border="0"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>							Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena																					
Tri testiranja po20 poena	60 poena																					
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>																					
Ukupno predisbitnih poena	80 poena																					
50-59 poena	ocjena 6																					
60-69 poena	ocjena 7																					
70-80 poena	ocjena 8																					
ISPITNE OBAVEZE		<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>							50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6																					
60-69 poena	ocjena 7																					
70-80 poena	ocjena 8																					
81-90 poena	ocjena 9																					
91-100 poena	ocjena 10																					
OBIM PREDMETA		<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova</p>																				
ECTS		ECTS bodovi 6 (šest)																				
Tabela opterećenja studenata																						
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS														
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00														
OCJENJIVANJE		<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>																				

NAZIV PREDMETA:	EKONOMIKA I ORGANIZACIJA JAVNOG SEKTORA
ŠIFRA PREDMETA	MJU-EO-1
Dodatak 5	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Osnovi cilj Ekonomike i organizacije javnog sektora je da pokaže kako država svojim institucijama, mehanizmima i mjerama rješava fundamentalne ekonomske probleme - šta, kako i za koga treba "proizvoditi" (vršiti ekonomske, socijalne i dr. funkcije) - i kako se o tome donose odluke. S jedne strane, se objašnjava kako se ti problemi rješavaju unutar javnog sektora i, s druge strane, kako odluke države utiču na donošenje odluka u privatnom sektoru.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Javne finansije, Odnosi s javnošću,
KOMPATIBILNOST	London School of Economics (Velika Britanija), <i>Public Economics</i> (Javna ekonomija); Central European University, Budapest (Mađarska): <i>Public Economics and Finance</i> (Javna ekonomija i finansije); Università Bocconi (Italija): <i>Public Economics</i> (Javna ekonomija); The Johns Hopkins University School of Advanced International Studies (SAD): <i>Public Sector Economics</i> (Ekonomija javnog sektora); Cardiff Business School (Velika Britanija): <i>Public Finance</i> (Javne finansije); University of Pardubice, Faculty of Economics (Češka), <i>Economics of Public Sector</i> (Ekonomija javnog sektora); The University of Oxford (Velika Britanija), <i>Public Economics</i> (Javna ekonomija); University of Cyprus, Department of Economics (Kipar), <i>Public Economics</i> (Javna ekonomija); Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo (Slovenija), <i>Ekonomika javnega sektorja s proračunskim financiranjem</i> ;
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p><i>Koncept:</i> Menadžment javnog sektora, Restruktuiranje javnog sektora, Međunarodni standardi u javnom sektoru, Evropske integracije, Organizaciono ponašanje, Promjene u organizacionoj strukturi i savremene informacione tehnologije, Liderstvo i organizacione promjene, Organizacija i funkcionisanje javne uprave.</p> <p><i>Struktura:</i> Nova uloga države u "mješovitim" privredama Tržišni vs državni mehanizam ekonomske koordinacije Individualni vs javni izbor Osnovi teorije blagostanja</p>	

<p>Nedostaci tržišnog mehanizma Efikasnost i jednakost Ekonomska uloga države u tranziciji Liberalistička vs intervencionistička uloga države "Šok terapija" vs gradualizam Uloga institucija i vladavina prava <i>Osnovne ekonomske funkcije države</i> Stabilizaciona funkcija Razvojna funkcija Državni programi javne potrošnje Osnovi politike javnih rashoda Društvena cost-benefit analiza <i>Ključne oblasti javne potrošnje</i> Penzioni sistem Zdravstvo Obrazovanje Socijalna zaštita Smanjenje siromaštva <i>Javni izbor i politički interesi</i> Birači, političari i državna birokratija Glasanje i medijalni glasač Formiranje "ponude" i "tražnje" za javnim sektorom i politički interesi Konjunktorni politički ciklusi Javni izbor u "novim" demokratijama <i>Reforma javnih institucija:</i> Javna uprava Pravosudni sistem Lokalna samouprava <i>Specifične funkcije države u procesu tranzicije:</i> Ravnomjerna raspodjela tereta tranzicije Privatizacija i restrukturiranje privrede Afirmacija preduzetništva i konkurentnosti Izgradnja modernih tržišnih institucija Borba protiv korupcije Smanjenje sive ekonomije Strategija priključenja EU</p>							
LITERATURA	<p>Džozef Stiglic (Joseph E. Stiglitz), Ekonomija javnog sektora, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004,</p>						
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI							
PREDISPITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Tri testiranja po20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Seminarski rad</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	Seminarski rad	10 poena
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena						
Tri testiranja po20 poena	60 poena						
Seminarski rad	10 poena						

	Ukupno predispitnih poena		80 poena						
	U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:								
	50-59 poena		ocjena 6						
	60-69 poena		ocjena 7						
	70-80 poena		ocjena 8						
ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:								
	50-59 poena		ocjena 6						
	60-69 poena		ocjena 7						
	70-80 poena		ocjena 8						
	81-90 poena		ocjena 9						
	91-100 poena		ocjena 10						
OBIM PREDMETA	Predavanja:		30 časova						
	Vježbe:		30 časova						
ECTS	ECTS bodovi		6 (šest)						
Tabela opterećenja studenata									
	Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
	30	30	2	22	15	15	6	120	6. 0
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E								

NAZIV PREDMETA:	ELEKTRONSKO POSLOVANJE
ŠIFRA PREDMETA	IPI-EP-1
Dodatak 6	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa modernim tehnologijama rada u oblastima veanim za menadžment, kao što su elektronsko poslovanje u javnoj upravi, bankarstvu, trgovini i drugim oblastima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet dopunjava znanja stečena u raznim drugim predmetima, uvodeći nove metode i tehnologije rada i upoređujući ih sa tradicionalnim, kao npr. kod predmeta Bankarstvo, Berzantsko poslovanje, Organizacije i ekonomika javnog sektora, Komercijalno poslovanje, Trgovinski menadžment itd.
KOMPATIBILNOST	Ovaj kolegij izučava se, npr, na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani (pod nazivom Elektronsko trženje), Ekonomski fakultet Sveučilišta u Freiburgu.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U sastavu ovog predmeta se izučavaju nove tehnologije u nekim oblastima poslovanja u kojim je došlo do značajnih promjena u načinu rada zahvaljujući modernim načinima i tehnologijama. Proučavaju se informacione tehnologije i trendovi, primjena informacionih tehnologije, komunikacione tehnologije, žične i bežične komunikacije. Nakon toga se uspostavlja veza sa informacionim sistemima pri čemu se izučavaju informacioni tokovi, neautomatizovani informacioni sistemi, upravljački informacioni sistemi i informacioni sistemi u javnoj upravi.</p> <p>Kod izučavanja primjene računarskih mreža obrađuju se prednosti i nedostaci računarskih mreža, napadi na računarske mreže, sigurnosni servisi, kriptološka zaštita u mrežama i sistemi za šifrovanje podataka. Teme vezane za vjekačku inteligenciju se odnose na razvoja vještačke inteligencije, inteligentne sisteme i bazu znanja u inteligentnim sistemima. Nadovezuje se tematika vezana za ekspertne sisteme gdje se obrađuju pojam i značenje ekspertnih sistema, domeni primjene ekspertnih sistema, struktura ekspertnih sistema i izgradnja ekspertnih sistema, a takođe se govori i o arhitekturi ekspertnog sistema, upravljanju ekspertnim sistemom (interpreter), osobinama ekspertnih sistema, funkcionisanju ekspertnih sistema, o odnosu znanja i ekspertnih sistema i hibridnim sistemima.</p> <p>E-poslovanje se nadalje pročava kroz obradu sljedećih tema: razvoj i značaj elektronskog poslovanja, modeli elektronskog poslovanja, B2B model - elektronskog poslovanja, te kroz upoređivanje e-poslovanje i tradicionalni način poslovanja. Izučavaju se osnovne karakteristike e-poslovanja, elementi B2B poslovanja, B2C - poslovanje i B2E - poslovanje.</p> <p>Zatim se razmatraju elektronska tržišta pri čemu se pažnja posvećuje elektronskoj razmjeni podataka EDI, razvoju B2B poslovanja (e-komerc), B2B tržištu i vrsti tržišnih</p>	

B2B modela, dok se u sklopu teme vezane za elektronsko bankarstvo proučavaju pojam internet bankarstva, elektronsko bankarstvo u platnom prometu, digitalni novac i elektronsko plaćanje. Takođe se obrađuje i mobilno bankarstvo sa prednostima i nedostacima elektronskog poslovanja u ovoj oblasti, opravdanosti primjene elektronskog poslovanja i problemima primjene e-poslovanja.

Definisanje primjerene vizije e-poslovanja se vrši preko četiri osnovna pitanja - šta: više od trgovine- ko: više od korisnika -gdje: prevazilaženje granica firme - zbog čega: više od troškova -.

U oblasti primjene elektronskog poslovanja u javnoj upravi proučavaju se metodologije implementacije e-uprave, implementacija i izvršavanje, provjera i korektivne akcije, pregled od strane rukovodstva, strategija implementacije promjena, reinženjering poslovnih procesa (BPR - TQM).

U sastavu redmeta se proučava i primjena menadžmenta na G2C model, pri čemu se definiše termin G-CRM, pručava životni ciklus razvoja koncepta G-CRM-a, osnovne komponente CRM-a i primjer realizacije koncepta G-CRM-a. Takođe se obrađuju i pitanja vezana za značaj upravljanja sigurnošću informacija, pri čemu se posebna pažnja posvećuje temama kao što su: prijetnje sigurnosti informacija, integralni pristup upravljanju sigurnošću, pravna regulativa, unutrašnje prijetnje, procjena ranjivosti sistema na unutrašnje prijetnje i primjena standarda.

LITERATURA

Osnovna literatura: M. Radivojević – Elektronsko poslovanje
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISBITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..
Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po20 poena	60 poena
Seminarski rad	10 poena
Ukupno predisbitnih poena	80 poena

U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8

ISPITNE OBAVEZE

Usmeni ispit.

Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.

Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7

	70-80 poena	ocjena 8						
	81-90 poena	ocjena 9						
	91-100 poena	ocjena 10						
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova	Vježbe: 30 časova						
ECTS	ECTS bodovi	6 (šest)						
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	25	15	15	6	123	6.15
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	ELEMENTARNI ENGLESKI JEZIK
ŠIFRA PREDMETA	PEJ-1
Dodatak 7	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj Predmeta je sticanje osnovnih znanja iz engleskog jezika za studente koji imaju slabo il nikakvo predznanje engleskog jezika. Opšti cilj učenja engleskog jezika u okvirima svih studijskih programa je olakšanje komunikacija i korištenja modernih izvora informacija.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je uvod u proučavanje Elementarnog poslovnog engleskog jezika.
KOMPATIBILNOST	Engleski jezik se proučava po metodi Market Leader, pa je kompatibilan sa kursevima engleskog jezika na većini visokoškolskih ustanova u zemljama u kojim engleski jezik nije materinji.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p><u>Gramatika</u> Lične zamjenice Present Tense od „to be“ Prisvojne zamjenice Brojevi Množina imenica Člнови Pridjevi Present Tense od „to have“ Nepravilna množina imenica Prisvojni oblik imenica Present Tense od „can“ Lične zamjenice – Objective Case Simple Present Tense Položaj priloga neodređenog vremena Present Continuous Tense Pitanja sa upitnim riječima Prijedlozi Glagol „must“ Imperativ Redni brojevi Nepravilni glagoli Poređenje pridjeva Upotreba riječi many, much, some, any, no Past Tense od „to be“, „to have“ i „can“ Simple Past Tense</p>	

<p>Nepravilno poređenje pridjeva Pridjevi i prilozi Past Continuous Tense Prisvojne zamjenice Futur sa „goint to“ Present Perfect Tense Present Perfect Continuous Tense Povraten zamjenice Simple Future Tense Neodređene zamjenice Kondicionalne rečenice</p> <p><u>Ostalo:</u> Pozdravi i kurtoazne fraze Boje Vrijeme – sati Dani u sedmici Mjeseci u godini Godišnja doba Datumi Telefoniranje u GB Opraštanja</p>													
<p>LITERATURA</p>													
	<p>Evans, E.(1998). Market Leader – An Elementary Business English Course. Addison Wesley Longman Limited. David Cotton, David Falvey, Simon Kent (Coursebook & Study book)</p>												
<p>PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI</p>													
<p>PREDISPITNE OBAVEZE</p>	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>20 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Tri testiranja po</u></td> <td><u>20 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predispitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	20 poena	<u>Tri testiranja po</u>	<u>20 poena</u>	Ukupno predispitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	20 poena												
<u>Tri testiranja po</u>	<u>20 poena</u>												
Ukupno predispitnih poena	80 poena												
50-59 poena	ocjena 6												
60-69 poena	ocjena 7												
70-80 poena	ocjena 8												
<p>ISPITNE OBAVEZE</p>	<p>Pisemni i usmeni ispit.</p>												

	Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Odslušana predavanja Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Posložen pismeni dio ispita Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10							
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 60 časova							
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	60	2	15	15	0	0	122	6.1
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	ELEMENTRANI POSLOVNI ENGLISKI JEZIK
ŠIFRA PREDMETA	PEJ-2
Dodatak 8	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je sticanje osnovnih znanja iz poslovnog engleskog jezika.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet se nastavlja na Elementrani engleski jezik i uvod je u proučavanje Srednjeg poslovnog engleskog jezika.
KOMPATIBILNOST	Engleski jezik se proučava po metodi Market Leader, pa je kompatibilan sa kursevima engleskog jezika na većini visokoškolskih ustanova u zemljama u kojim engleski jezik nije materinji.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U ovom predmetu se nastavlja sa učenjem engleskog jezika. Nakon savlađivanja osnova počinje se sa učenjem poslovnog engleskog jezika uz stalno ponavljanje osnovnih znanja jezika i lagani napredak.</p> <p>Od poslovnih tema obrađuju se sljedeće: Poslovi i studiranje (Predstavljanje u društvu i upoznavanje), Rad i slobodne aktivnosti (razgovori o poslu i slobodnom vremenu), Problemi sredine u kojoj se živi (telefoniranje i razrješavanje socijalnih problema), Razgovor o mjesu koje se dobro poznaje (rezervacije i provjera dogovora), Ponašanje u restoranima (narudžbe, razgovori, izbor restorana), Intervjui kod zapošljavanja, Pisanje e-maila, Započinjanje posla (kolege na poslu, rješavanje konflikata sa kolegama na poslu), Marketing (primjeri iz predstavljanja proizvoda, tipovi tržišta, učestvovanje u diskusijama a sastancima), Uspješne kompanije (priprema prezentacije vlastite kompanije), Upotreba Interneta (razgovor sa kreatorom web prezentacije, planovi za budućnost), Kultura kompanije (pogreške u kulturi kompanije, Znanja i vještine potrebne za posao (curriculum vitae, izbor kandidata za posao, intervju za dobijanje posla).</p> <p>U području gramatike kroz lekcije se ponavlja i utvrđuje gramatika iz prethodnog kursa i postepeno dodaju nova znanja, pri čemu se posebno obrađuju: glagol „to be“, članovi, wh-pitanja, Present Simple Tense, pridjevi i izrazi učestalosti, upotreba glagola „can“, brojive i nebrojive imenice (some/any), Simple Past Tense, poređenje pridjeva, upotreba riječi „much“, „a lot“, „a little“ i „a bit“, Present Continuous Tense (način upotrebe Simple Present Tense i Present Continuous Tense), futur i futur sa „going to“, Present Perfect Tense, uporedba Simple Past Tense i Present Perfect Tense.</p>	
LITERATURA	Evans, E.(1998). Market Leader – An Elementary Business English Course. <i>Addison Wesley Longman Limited. David Cotton, David Falvey, Simon Kent (Coursebook & Study book)</i>

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI																			
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>20 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	20 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8						
Redovno i aktivno učešće u nastavi	20 poena																		
Tri testiranja po20 poena	60 poena																		
Ukupno predisbitnih poena	80 poena																		
50-59 poena	ocjena 6																		
60-69 poena	ocjena 7																		
70-80 poena	ocjena 8																		
ISPITNE OBAVEZE	<p>Pismeni i usmeni ispit. Uslovi za izlazak na pismeni ispit: Odslušana predavanja Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Položen pismeni ispit Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10								
50-59 poena	ocjena 6																		
60-69 poena	ocjena 7																		
70-80 poena	ocjena 8																		
81-90 poena	ocjena 9																		
91-100 poena	ocjena 10																		
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 60 časova</p>																		
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)																		
Tabela opterećenja studenata																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Predavanja</th> <th>Vježbe</th> <th>Ispit</th> <th>Priprema ispita</th> <th>Priprema testovi</th> <th>Seminarski</th> <th>Konsultacije</th> <th>Ukupno sati</th> <th>ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>60</td> <td>2</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>122</td> <td>6.1</td> </tr> </tbody> </table>		Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS	30	60	2	15	15	0	0	122	6.1
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS											
30	60	2	15	15	0	0	122	6.1											
OCJENJIVANJE	<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>																		

NAZIV PREDMETA:	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE
ŠIFRA PREDMETA	IPI-PI-1
Dodatak 9	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je praktično upoznavanje studenata sa korištenjem računara u svakodnevnim poslovima, gdje se počinje sa obradom i uređenjem teksta i pripremom za štampu i štampanje dokumenata, pa preko priprema prezentacija do savremenih elektronskih komunikacija – Interneta i elektronske pošte.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovo je drugi predmet iz serije od četiri predmeta koji obrađuju pojedine oblasti informatike koji predstavljaju temeljna informatička znanja. Direktno mu prethodi predmet Informacione tehnologije, a slijedi Kompjutersko tabelarno izračunavanje. Potpomaže rad u svim predmetima stavljajući studentima na raspolaganje znanja za tehniku pripreme seminarskih i drugih radova i njihovo prezentovanje.
KOMPATIBILNOST	Predmet je korespodentan većini praktičnih informatičkih predmeta na visokoškolskim ustanovama širom svijeta, pošto prati program Syllabus 4.0 ECDL-a (European Computer Driving Licence).
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Najprije se proučava i uvježbava rad sa editorom teksta – Microsoftovim Word 2003, uz uvodno upoznavanje sa ovim tipom aplikativnog softvera i njegovim mogućnostima. Slijedi praktično upoznavanje sa otvaranjem postojećeg dokumenta, kreiranje novog dokumenta i čuvanjem dokumenata. Slijedi upoznavanje sa osnovnim komandama i operacijama, uključujući unos teksta i specijalnih znakova, izabiranje teksta i njegovo premještanje, te pretraživanje i zamjenjivanje teksta drugim. U nastavku e objašnjava, proučava i uvježbava formatiranje teksta uključujući i formatiranje paragrafa, listi, tabulatora, okvira i osjenčenja, te formatiranje cijelih dokumenata, uz pomoć formatiranja stilova ili bez njih, te ubacivanje i formatiranje zaglavlja i podnožja u tekst.</p> <p>Nadalje slijedi rad sa objektima, gdje se počinje sa izradom i formatiranjem tabela, pa se prelazi na slike, crteže i dijagrame, gdje se pravi i uvod u crtanje u Wordu i upotreba WordArta.</p> <p>Od važnih funkcija ovog programa još se izučava priprema i rad sa cirkularnom poštom (mail merge), te priprema za štampu i štampanje dokumenata.</p> <p>U dijelu prezentacijama najprije se vrši upoznavanje sa PowerPointom programom za izradu i prikazivanje prezentacija. Slijede osnovna podešavanja i osnovni postupci u radu sa ovim programom te se dolazi do kreiranja prezentacije sa načinima ubacivanja novog slajda, promjenama izgleda i strukture slajda i upotrebom slajd-mastera). Nadalje se studenti upoznaju sa rukovanjem slajdovima, uključujući i formatiranje svih tipova objekata na slajdu, a slijedi rad sa tekstom, rad sa grafičkim objektima, napredno crtanje, editovanje i uređivanje iscrtanih objekata. Slijedi i rad sa tabelama, grafikonima i dijagramima, njihovom izradom i ubacivanjem na slajd. Na kraju se radi sa specijalnim efektima i kompletan program animiranja slajda i prezentacije, te konačno priprema za štampu i štampa, i pakovanje prezentacije i njeno prikazivanje.</p>	

U dijelu posvećenom Internetu počinje se sa uvodnim predavanjem o Internetu sa objašnjenjem detalja globalne mreže pri čemu se izučavaju sljedeće teme: klijenti i serveri, hijerarhija mreža, ruteri, IP Adrese, nazivi domena, serveri imena (Name Servers), Uniform Resource Locators (URL), portovi i protokoli.

Nadalje dse izučavaju komputerski virusi uz upoznavanje sa osnovim tipovima i primjerima djelovanja virusa, te antivirusna zaštita preko antivirusnih programa i Firewall zaštita.

Slijedi praktično upoznavanje sa pretraživačima Interneta, počev sa Internet Explorerom, njegovim izgledom i funkcionisanjem. Slijedi web navigacija sa kopiranjem sadržaja web strane, čuvanjem cijele strane, radom sa hiperlinkovima, radom sa slikama i prebacivanjem (download) fajlova i stranica. U posebnom poglavlju o pretraživanju Interneta najprije se uvode osnovni pojmovi pretraživanja, a slijedi napredno pretraživanje i napredni opratori za pretraživanje Interneta. I ovdje na kraju slijedi priprema za štampu i štampanje

U dijelu posvećeno modernim komunikacijama najprije se definiše elektronska pošta i prelazi na rad sa Outlook Expressom, počev od konektovanja na Internet, pa preko podešavanja Outlook Expressa, do prijema i preglda poruka na računaru i na webmailu, pisanja i slanja poruka, odgovaranja na poruke njihovo prosljeđivanje drugim primaocima, te upravljanja porukama i njihovog organizovanja radi lakšeg pronalaženja i upotrebe. Slijedi formiranje, popunjavanje i upotreba adresara, a na kraju se prezentuju i pravila ponašanja na Internetu, tzv. Netiquette, sa pravilima pristojnosti u direktnoj i indirektnoj komunikaciji sa drugim ljudima na Internetu.

LITERATURA	Osnovna literatura: L.Roljić, Z.Novaković – Informatika I Dopunska literatura:														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISPITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predispitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predispitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predispitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit sa praktičnim radom.</p> <p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6												
50-59 poena	ocjena 6														

	60-69 poena	ocjena 7						
	70-80 poena	ocjena 8						
	81-90 poena	ocjena 9						
	91-100 poena	ocjena 10						
OBIM PREDMETA	Predavanja: 15 časova	Vježbe: 60 časova						
ECTS	ECTS bodovi	7 (sedam)						
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
15	60	2	5	15	15	8	120	7.00
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	INFORMACIONE TEHNOLOGIJE
ŠIFRA PREDMETA	IPI-PI-2
Dodatak 10	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je uvodno upoznavanje studenata sa svijetom računara teorijskim ramatranjima građe i primjene računara i prvi koraci u praktičom radu uz savladavanje rada sa opertaivnim sistemom i rukovanje fajlovima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovo je prvi predmet iz serije od četiri predmeta koji obrađuju pojedine oblasti informatike koji predstavljaju temeljna informatička znanja. Na predmet se direktno nastavlja predmet Informacije i komunikacije, a predstavlja i u vod u predmet Arhitektura i funkcija računara.
KOMPATIBILNOST	Predmet je korespodentan većini uvodnih informatičkih predmeta na visokoškolskim ustanovama širom svijeta, pošto prati program Syllabus 4.0 ECDL-a (European Computer Driving Licence).
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Uvodna izučavanja obuhvataju oblast istorije razvoja računarske tehnike i računarskih mašina, uz objašnjavanje osnovnih pojmova vezanih za podatke, informacije i njihovu obradu uz pomoć računara.</p> <p>Nakon toga slijedi osnovno upoznavanje sa teorijskim, odnosno aritmetičkim i logičkim osnovama rada računara. U aritmetičkim osnovama ide kratko podsjećanje na skupove i rad sa skupovima, te postavljanje osnih principa kompjuterske algebre. Takođe se izučavaju i brojni sistemi, a naročito se upoređuju decimalni i binarni brojni sistem, pri čemu se ponavljaju i osnovne računске operacije sa binarnim brojevima sa naglaskom na prtimjenu binarnog sistema brojeva u računarstvu. Nakon aritmetičkih osnova slijede i logičke osnove rada računara, gdje se studenti upoznaju sa osnovama Bulove algebre i sa funkcijom logičkih kola u računarima. Znanja se proširuju kombinovanjem logičkih kola do nivoa najjednostavnije računске mašine uz pomoć analognih ili digitalnih komponenata.</p> <p>Slijedi osnovno upoznavanje sa funkcijom i građom računara, počev od njihove klasifikacije (superkompjuteri, main-frame, mini i mikro). Nadalje se izučavaju osnovni principi rada svih važnih komponenti računara (kućište, napojna jedinica, miš, tastatura, monitor, štampači, matična ploča sa sabiricama i ostalim elementima, procesor, hard disk, flopi disk, CD (i varijante) drajv). Istovremeno se polako uvodi i razumjevanje rada računara na primjerima kako se piše na računaru i kako snima i reprodukuju muzika.</p> <p>Zatim slijedi upoznavanje sa ostalim elementima Fon Nojmanovog koncepta, počev od memorije računara, gdje se proučavaju sve vrste memorije (stalne i privremene, RAM – dinamički i statički i ROM, keš) Slijedi osnovno upoznavanje sa programima i programiranjem, da bi se došlo do sinteze sve tri elementa i objasnilo kako funkcioniše jedan mašinski ciklu na računaru.</p> <p>Takođe se proučava i rad računara od njegovog startovanja do isključenja, počev od</p>	

funkcije BIOS-a, pa se prelazi na rad operativnog sistema i njegove osnovne upravljačke funkcije pri čemu se objašnjava svih šest osnovnih oblasti angažovanja operativnog sistema. Takođe se izučavaju i vrste i tipovi operativnih sistema.

U drugom dijelu, kao nastavak na teorijski uvod u operativne sisteme počinje se sa proučavanjem rada i uvježbavanje sa operativnim sistemom Windows XP. Osnovna svrha ovog dijela je savladavanje upotrebe računara i upravljanje fajlovima. Počinje se sa osnovnom komunikacijom sa računarom pomoću miša i tastature, pa slijedi osnovni rad na desktopu počev od taskbara, pa slijedi uređenje desktopa i podešavanje raznih elemenata desktopa i uređaja, te korištenje kontrol panela. Slijedi instalacija i deinstalacija programa i hardverskih komponenti, pretraživanje sadržaja računara, rad sa ikonama i slične funkcije. U nastavku slijedi upoznavanje sa organizacijom sadržaja računara u hijerarhiji foldera i fajlova, uz postavljanje osnovnih definicija i praktično upoznavanje sa folderima i fajlovima (tipovi fajlova i ekstenzije, otvaranje foldera, kopiranje, brisanje, premještanje i vraćanje foldera i fajlova). Konačno se uči i kompresija i dekompresija fajlova i foldera u različitim formatima.

LITERATURA	Osnovna literatura: L.Roljić, Z.Novaković – Informacione tehnologije Dopunska literatura: L.Roljić Z.Novaković: Informatika 1 M.Radivojević: Osnove informatike														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table data-bbox="544 1137 1150 1272"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po</td> <td>20 poena</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table data-bbox="544 1373 951 1473"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po	20 poena	Seminarski rad	10 poena	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po	20 poena														
Seminarski rad	10 poena														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit sa praktičnim radom.</p> <p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table data-bbox="544 1693 963 1861"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 45 časova</p>														

ECTS		ECTS bodovi 7 (sedam)						
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	45	2	25	15	15	8	140	7.00
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	IZBORNA AKTIVNOST 1
ŠIFRA PREDMETA	I-1
Dodatak 11	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	<p>Osnovni cilj za studente je:</p> <p>Uvođenje studenata u samostalni rad i ravijanje svijesti o neophodnosti samostalnog rad i inicijative. Pošto je uticaj mentora minimalan i preferira se timski rad, studenti su u poziciji da se uhvate u koštac sa realnim problemima koji ih očekuju u budućim poslovima, a naglasak se stavlja na realnost i praktičnost.</p> <p>Nadalje je cilj ovog predmeta da se naprave početni koraci na stvaranju ideje za svoj budući posao, a ta ideja će se razrađivati i usavršavati u toku studiranja, što bi moglo da bude osnova njihovog budućeg zaposlenja.</p>
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ova vrsta izborne aktivnosti je povezana sa različitim predmetima, sve u zavisnosti od toga koja oblast je izabrana i koja vrsta izborne aktivnosti.
KOMPATIBILNOST	Neke ili sve oblike izbornih samostalnih aktivnosti studenata njeguju gotovo sve ozbiljnije visokoškolske ustanove iz ove oblasti u Evropi i cijelom svijetu.
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Pod izbornim aktivnostima studenata se podrazumjevaju sljedeće aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarski rad 2. Debata ili diskusija 3. Studija slučaja 4. Predinvesticiona studija 5. Praksa u trajanju od 8 radnih dana 6. Dobrovoljni rad u zajednici 8 dana <p>Svi radovi su mentorisani osim dobrovoljnog (volonterskog) rada u društvenoj zajednici. Pod aktivnostm navedeni od 1 do 4 se prije svega misli na aktivnosti koje su povezane sa konkretnim poslovima i problemima iz prakse. Već u ovoj fazi se preferira timski rad, tako da ove aktivnosti mogu obavljati i manje grupe studenata. U zavisnosti od složenosti zadatka u grupe može biti uključeno od 2-4 studenta.</p> <p>Kod izvođenja prakse, studenti samostalno traže i obezbjeđuju mjesto za obavljanje prakse. Praksa se priznaje na osnovu rješenja mentora, nakon uvida u dnevnik prakse koji je vođen u toku obavljanja prakse.</p>	

Kod dobrovoljnog rada u društvenoj zajednici rad se priznaje na osnovu potvrde odgovarajuće institucije ili organizacije kod koje je rad obavljen, uz uvid mentora u dnevnik rada koji je vođen za vrijeme obavljanja dobrovoljnog rada.

LITERATURA

Različita u zavisnosti od tipa izborne aktivnosti i od oblasti na koju se odnosi.

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

ISPITNE OBAVEZE

Obrana praktičnog rada kako je dato u opisu predmeta.
 Uslovi za izlazak na ispit: Urađen ili obavljen praktični rad.
 Pismeni ili praktični rad, kao i učešće studenta u pripremanju za izradu rada se ocjenjuje poenima od 0-100. Na osnovu dobijenih poena osvajaju se ocjene:
 50-59 poena ocjena 6
 60-69 poena ocjena 7
 70-80 poena ocjena 8
 81-90 poena ocjena 9
 91-100 poena ocjena 10

OBIM PREDMETA

Praktičan rad: 30 časova
 Samostalni rad: 30 časova

ECTS

ECTS bodovi 6 (šest)

Tabela opterećenja studenata

Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
0	30	0	0	0	30	6	66	3.30

OCJENJIVANJE

Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10
 Internacionalna ocjena:
 Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E

NAZIV PREDMETA:	JAVNE FINANSIJE
ŠIFRA PREDMETA	MJU-JF-1
Dodatak 12	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Upoznati studente s kategorijama: finansiranje javnih potreba, javni prihodi, porezi, domaći fiskalni sistem, javni zajmovi, državni rashodi, međunarodna bezbjednost unutrašnja bezbjednost , socijalna sigurnost, društvene djelatnosti, ekonomska politika i privredni razvoj, vanredne funkcije, javne potrebe
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Poslovne finansije, Ekonomika i organizacija javnog sektora
KOMPATIBILNOST	<p>Kolegij je programski korelativan s važnim centrima studija ekonomije naročito u Evropi, ali i van Evrope:</p> <p>London School of Economics (Velika Britanija) – <i>Public economics</i> (Javne finansije), <i>Public Financial Policy</i> (Javna finansijska politika); Univerzitet Ancona - Faculty of Economics "Giorgio Fua" (Italija) - <i>Public Finance and Fiscal Policy</i> (Javne finansije i fiskalna politika); University of Cyprus (Kipar)- <i>Topics in Public Finance and Policy</i> (Javne finansije i javna politika), <i>Financial Policy</i> (Finansijska politika); Harvard – John F. Kennedy School of Government (SAD) - <i>Public Sector Economics</i> (Ekonomika javnog sektora), <i>Public Finance in Open Economies</i> (Javne finansije u otvorenim ekonomijama); Georgia State University - Andrew Young School of Policy Studies (SAD)- <i>Public Sector Economics</i> (Ekonomika javnog sektora), <i>Advanced Public Economics</i> (Napredne studije javne ekonomije), <i>Public budgeting and Finance</i> (Javne finansije i budžet); National graduate Institute for policy studies (Japan) <i>Theory of Public finance</i> (Teorija javnih finansija), <i>Public Economics</i> (Javna ekonomija);</p>
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Koncept:</p> <p><i>Klasične funkcije države:</i> Međunarodna bezbjednost Unutrašnja bezbjednost , Socijalna sigurnost, Društvene djelatnosti, Ekonomska politika i privredni razvoj, Vanredne funkcije, Javne potrebe</p> <p><i>Institucije javnih finansija:</i> Javni prihodi, Javni rashodi, Budžet, Finansijsko izravanjanje, Javni zajam.</p>	

Vrste državnih prihoda (Originalni i derivatni prihodi, Javnopravni i privatnopravni prihodi, Redovni i vanredni prihodi, Ekvivalentni prihodi i prihodi opšte naknade, Prihodi od stanovništva i prihodi od pravnih osoba,
Prihodi u novcu i prihodi u naturi, Prihodi širih i užih teritorijalnih jedinica);
Fiskalni prihodi (Općenito o fiskalnim приходima, Pravne osnove za sticanje prihoda)

Osnovne discipline javnih finansija: Teoretska nauka o finansijama; Finansijsko pravo; Finansijska politika

Finansijsko pravo: skup pravnih propisa kojima se uređuje prikupljanje, raspodjela i trošenje sredstava (Statusno finansijsko pravo, Formalne finansijsko-pravne norme Materijalne finansijsko-pravne norme); Zadovoljavanje javnih potreba (Javne potrebe koje se podmiruju u Republici Srpskoj i jedinicama lokalne uprave i samouprave); Nacionalni dohodak i finansijska ekonomika; Nominalizam, promjene vrijednosti novca i javna potrošnja

Pojam poreza i osobine; Poreska terminologija - elementi oporezivanja (Lični ili subjektivni, Materijalni ili objektivni); Kako opravdati poreze (Teorija sile, Ekonomske teorije, Teorija reprodukcije, Organska teorija, Sociološka teorija); Ciljevi oporezivanja; Učinci i djelovanje oporezivanja (Evazija poreza, Prevaljivanje poreza, Dvostruko oporezivanje); Podjela poreza (Novčani i naturalni porezi, Lični i predmetni porezi, Redovni i vanredni porezi, Namjenski i opšti porezi, Neposredni i posredni porezi, Fundirani i nefundirani porezi, Repatricijski i kvotni porezi); Poreski sistem (Poreski monizam i porezni plurizam); Poreska načela (Finansijsko - politička načela, Ekonomsko - politička načela, Socijalno - politička načela, Poresko - tehnička načela)

Finansijska politika: sredstva i putevi ka postizanju ciljeva, koji su u predmetu prethodno objašnjeni teorijom

Struktura:

Financijsko pravo

Karakteristike finansijske aktivnosti države.

Javni rashodi (načela javnih rashoda; klasifikacija; struktura i efekti javnih rashoda).

Javni prihodi (karakteristike i klasifikacije javnih prihoda, mjerenje fiskalnog tereta, struktura javnih prihoda, nefiskalni javni prihodi).

Instrumenti finansiranja javnih prihoda (budžet, vanbudžetska institucija).

Javne finansije u federalnoj državi.

Makroekonomsko djelovanje fiskalnim instrumentima.

Međunarodne finansije.

Nacionalno i međunarodno finansijsko tržište.

Globalizacija finansijskih tržišta u svijetu.

Sistem plaćanja u platnom prometu sa svijetom.

LITERATURA

V. Bjelica i grupa autora: Finansije - teorija i praksa, Stylos,

	Novi Sad, 2001. Jelčić Barbara: "Javne financije", RRif, Zagreb, 2001.																		
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI																			
PREDISPITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predispitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predispitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8				
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena																		
Tri testiranja po20 poena	60 poena																		
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>																		
Ukupno predispitnih poena	80 poena																		
50-59 poena	ocjena 6																		
60-69 poena	ocjena 7																		
70-80 poena	ocjena 8																		
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10								
50-59 poena	ocjena 6																		
60-69 poena	ocjena 7																		
70-80 poena	ocjena 8																		
81-90 poena	ocjena 9																		
91-100 poena	ocjena 10																		
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova</p>																		
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)																		
Tabela opterećenja studenata																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Predavanja</th> <th>Vježbe</th> <th>Ispit</th> <th>Priprema ispita</th> <th>Priprema testovi</th> <th>Seminarski</th> <th>Konsultacije</th> <th>Ukupno sati</th> <th>ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>30</td> <td>2</td> <td>22</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>6</td> <td>120</td> <td>6.00</td> </tr> </tbody> </table>	Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS	30	30	2	22	15	15	6	120	6.00
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS											
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00											
OCJENJIVANJE	<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>																		

NAZIV PREDMETA:	KOMPJUTERSKA TABELARNA IZRAČUNAVANJA
ŠIFRA PREDMETA	IPI-PI-3
Dodatak 13	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet se bavi izučavanjem kompjuterskog tabelarnog izračunavanja ili unakrsnog tabelarnog izračunavanja i ima za cilj da studente obuči za korištenje većine najvžnijih funkcija i opcija ovog aplikativnog softvera koji ima veliku primjenu u svakodnevnim računicama poslovnih ljudi.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovo je treći predmet iz serije od četiri predmeta koji obrađuju pojedine oblasti informatike koji predstavljaju temeljna informatička znanja. Direktno mu prethodi predmet Informacije i komunikacije, a slijedi Baze podataka. Potpomaže rad u mnogim predmetima koji zahtjevaj ili predviđaju bilo kakva izračunavanja uključujući i statističke analize.
KOMPATIBILNOST	Predmet je korespodentan većini praktičnih informatičkih predmeta na visokoškolskim ustanovama širom svijeta, pošto prati program Syllabus 4.0 ECDL-a (European Computer Driving Licence).
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U predmetu se izučava teorija tabelarnih izračunavanja i praktična primjena kroz mnogobrojne primjere. Koristi se Excel kao program za unakrsna izračunavanja. Izučavanje počinje pokretanjem samog programa i uvodi pojam radne knjige i radnih listova (maksimiziranje i minimiziranje prozora radne knjige, imenovanje i preimenovanje radnih listova radne knjige, uvećavanje i smanjivanje radnih listova, sadržaj radnog ekrana Excela). Nakon toga se studenti upoznaju sa radnim područjem programa i komandama (sistem menija, komande na liniji standardnih alata, komande za formatiranje, linija za editovanje adresa i formula, statusna linija).</p> <p>Slijedi grupa tema vezana za upravljanje dokumentima i za njihovo čuvanje, gdje spadaju otvaranje nove radne knjige, otvaranje postojeće radne knjige, prelaz između otvorenih radnih knjiga, zatvaranje aktivnog dokumenta, čuvanje radne knjige, čuvanje Excel dokumenta kao Web stranice, pravljenje interaktivnih podataka na Web-u, interaktivni i neinteraktivni podaci, postavljanje dijagrama na Web stranicu, postavljanje tabele i dijagrama zajedno, štampanje podataka sa radnih listova.</p> <p>Takođe se uči i kretanje između radnih listova i otvorenih radnih knjiga i kretanje unutra radnog lista, te opisuje ćelija radnog lista i dijeljenje i fiksiranje vidljivog ekrana (zamrzavanje radnih površina).</p> <p>U nastavku se radi unošenje podatka u ćelije sa unošenjem konstanti, tipovima podataka, ubrzavanjem i automatizacijom unošenja podataka u tabelu, te editovanje sadržaja ćelije. Nadalje se radi na obilježavanju ćelija i cijelog radnog lista uz korišćenje miša za obilježavanje ćelija, obilježavanje blokova ćelija, kolona i redova, adresiranje blokova ćelija i korišćenje obilježavanja ćelija za kontrolu usmjeravanja markera.</p>	

Operacije nad blokovima podataka su naredna tema koja obuhvata i uključuje kopiranje, premještanje i ubacivanje sadržaja tabele, poništavanje i ponovno izvođenje aktivnosti alatima, sortiranje podataka, automatsko računanje (Autocalculating). Nakon tog se pristupa upoznavanju studenata sa jednačinama – formulama i funkcijama, gdje se uči prioritet operatora, unošenje formula, zatim stvaranje formula i relativna i apsolutna adresa i ćelije s imenom (relativno, apsolutno i mješovito referenciranje). Zatim slijedi upoznavanje sa funkcijama, pri čemu se obrađuju sve važne i često korištene funkcije koje nudi program)

Slijedi izučavanje pivot tabela koje su najmoćnije sredstvo za organizovanje podataka u Excelu. Ona korisnicima omogućuju dodatne analize prema vlastitom zahtjevu.

Pošto je ovaj program poznat i po vrlo dobrim grafičkim mogućnostima prikazivanja u nastavku se izučavaju grafikoni i to osnovni tipovi grafikona (stubičasti, kružni, linijski i ostali) te raspoređivanje podataka za osnovne tipove grafikona, rukovanje umetnutim grafikonima i opisuju se osnovni dijelovi grafikona (markeri podataka, serije i kategorije podataka, prostor za crtanje i legenda), Kod izrade grafikona uči se postupak kreiranja grafikona i postupak izmjena umetnutog grafikona, te umetanje tabele, radnog lista ili grafikona u Word dokument.

Zatim se Excel povezuje sa bazom podataka gdje se studenti upoznaju sa pravilima za rad sa bazama podataka, kako se planira baza, kako se ona kreira, kak ose unose podaci, uređuje baza, brišu i pregledaju slogovi, kako se pronalaze podaci pmoću obrasca, kako se sortiraju i filtriraju slogovi baze podataka. Na kraju se uči i knjigovodstvena evidencije pomoću ovog softvera.

LITERATURA

Osnovna literatura: L.Roljić, Z.Novaković – Kompjuterska tabelarna izračunavanja
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISPITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..
Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po20 poena	60 poena
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>
Ukupno predispitnih poena	80 poena

U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8

ISPITNE OBAVEZE

Usmeni ispit sa praktičnim radom.
Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen

	seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10							
OBIM PREDMETA	Predavanja: 15 časova Vježbe: 45 časova							
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	45	2	25	15	15	6	138	6
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	KVANTITATIVNE METODE ODLUČIVANJA
ŠIFRA PREDMETA	MP-KM-1
Dodatak 14	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Omogućavanje razumijevanja teorijskih osnova primjene modeliranja za poslovnu optimizaciju, analizu i prognozu koristeći softverske alate integrisane u biznis pakete. Upoznavanje studenata sa osnovnim metodama u poslovnom odlučivanju i njihovom primjenom u rješavanju praktičnih problema.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Kvantitativne metode se oslanjaju na prethodno stečena znanja iz Poslovne matematike i Poslovne statistike, a predstavljaju osnovu za Poslovno odlučivanje.
KOMPATIBILNOST	University of Albany (SAD), <i>Operations & Business Process Management, Quantitative Analysis for Business Decisions</i> (Operativa i menadžment poslovnog procesa, Kvantitativna analiza u poslovnom odlučivanju); London School of Economics (Velika Britanija), <i>Simulation Modelling and Analysis</i> (Simulacijsko modelovanje i analiza); Helsinki School of Economics (Finska): <i>Quantitative methods</i> (Kvantitativne metode); University of California at Berkeley – School of Information Management and Systems (SAD), <i>Introduction to Quantitative Methods</i> (Uvod u kvantitativne metode);
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Osnovne teorije uzoraka: Slučajni događaj, Klasična definicija vjerovatnoće, Teorema, o suprotnoj vjerovatnoći, Teorema o sabiranju vjerovatnoće, Teorema o množenju vjerovatnoće, Uslovna vjerovatnoća, Unija događaja.</p> <p>Slučajna promjenjiva: Zakon vjerovatnoće i funkcija rasporeda vjerovatnoće, Očekivane vrijednosti, Modeli prekidnih rasporeda, Modeli neprekidnih rasporeda.</p> <p>Uzorak: Vrste uzoraka, Raspored aritmetičkih sredina i proporcija uzoraka velikih i mali uzorak, Pravilo "tri sigma", Tablica površina ispod normalne krive.</p> <p>Statističke ocjene na osnovu uzorka: Statističke ocjene, Ocjenjivanje aritmetičkih sredina i proporcija, Ocjenjivanje agregatnih veličina, Ocjenjivanje na osnovu stratifikovanog uzorka.</p> <p>Testiranje statističkih hipoteza: Opšta pravila kod testiranja hipoteza, Vrste statističkih testova, Testiranje zasnovano na jednom uzorku, Testiranje zasnovano na dva uzorka.</p>	

<p>Organizacija, informacija i informaciona tehnologija. Informacija i process upravljanja.</p> <p>Sistemi obrade podataka: /Transaction processing systems/. Customer integrated systems. Management information systems. Workgroup Support systems.</p> <p>Odlučivanje i informatičko okruženje: Database i date Warehouse. Data Mining. Upravljanje informacionim resursima i organizacijom. Mreža-Poslovna mreža – komunikacioni servisi. Mrežna tehnologija. Elektronska trgovina. Elektronsko upravljanje.</p> <p>Razvoj menadžment informacionih sistema: Mogući pristupi u razvoju. Identifikacija informatičkih potreba korisnika – menadžera. Upravljanje razvojem informacionog sistema. Metod kritičnih – ključnih faktora uspjeha. Procjena efikasnosti informacionog sistema.</p>															
<p>LITERATURA</p> <p>Mikić Đ., Teorija odlučivanja, Koledž „Janjoš“ Prijedor, 2007.</p> <p>Šošić I., Metode poslovnog prognoziranja, Zagreb, 1990.</p> <p>Petrić M., Kvantitativne metode, Savremena administracija, Beograd, 2000.</p>															
<p>PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI</p>															
<p>PREDISBITNE OBAVEZE</p>	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
<p>ISPITNE OBAVEZE</p>	<p>Usmeni ispit.</p> <p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen</p>														

	seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10								
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova								
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)								
Tabela opterećenja studenata									
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS	
30	30	2	25	15	15	6	123	6.15	
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E								

NAZIV PREDMETA:	MARKETING
ŠIFRA PREDMETA	MTM-MA-1
Dodatak 15	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta je da studenti upoznaju sa načinima i metodama iz oblasti marketinga koji imaju za cilj bolji i efikasniji plasman proizvoda ili usluga u različitim uslovima koji vladaju na tržištima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovaj predmet je direktno povezan sa predmetima Odnosi s javnošću i Istraživanje tržišta i reklamiranje, sa kojim se djelimično i preklapa, odnosno postavlja im osnove ostavljajući prostor da se u dva pomenuta predmeta veća pažnja posveti praktičnom radu isticanju konkretnih vještina.
KOMPATIBILNOST	Na fakultetima u Sloveniji: Ekonomska fakulteta Ljubljana, Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor; u Italiji: Università di Carlo Cattaneo Castanza, Università di Bocconi Milano Università degli studi di Udine, Università degli studi di Torino, Facoltà di economia; u Švedskoj: Stockholm School of Economics; u Holandiji: Erasmus, Rotterdam; u Poljskoj: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; u Austriji: Universität Klagenfurt - Fakultät für wirtschaftswissenschaften und informatik, Klagenfurt, University of Innsbruck.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predmet Počinje uvodnim definicijama, osnovnim pojmovima i konceptima, objašnjavajući suštinski koncept marketinga i marketing strategiju, te prelazi odmah na upravljanje marketingom i marketinški miks, razrađujući marketing koncepcije i dotičući se marketing menadžera i izazova marketinga. U nastavku se proučava odnos društva i marketinga raspravljajući o konzumerizmu i aktivnosti u organizaciji. Slijedi proučavanje osvajanja tržišta kroz tržišno orjentisano strateško planiranje (nivoi strateškog planiranja, proces strateškog planiranja na nivou organizacije i na nivou poslovne jedinice, marketing proces i planiranje proizvoda). Zatim se izučavanje koncentriše na marketing informacioni sistem i marketing istraživanje (stvaranje marketing informacionog sistema, sistem internih izvještaja, sistem marketing obavještanja i istraživanja i sistem podrške donošenju marketing odluka.</p> <p>Slijedi proučavanje oblasti snimanja marketing okruženja, gdje se proučavaju snage i akteri marketing okruženja, proaktivni i reaktivni pristup marketing okruženju, potrebe i trendovi u marketing okruženju i snage marketing okruženja (demografsko, ekonomsko, prirodno, tehnološko, političko-pravno i društveno-kulturno okruženje). U nastavku slijedi analiza tržišta krajnje potrošnje i ponašanje potrošača u sklopu čega se razmatraju sociološki, psihološki i situacioni faktori ponašanja krajnjih potrošača, te način odlučivanja krajnjih potrošača o kupovini. Takođe se vrši i analiza industrije i konkurencije pri čemu se akcent stavlja na djelatnost, koncept konkurencije i strukturu konkurencije, te na analizu konkurenata, sistem istraživanja konkurencije, definisanje konkurentskih</p>	

strategija i usklađivanje orijentacije prema potrošačima i prema konkurenciji. Nadalje se proučavaju načini utvrđivanja tržišnih segmenata i izbor tržišnih ciljeva sa nivoima i procesom segmentacije tržišta, uslovima za uspješnu segmentaciju i izbor ciljnih tržišta. U nastavku se obrađuje područje diferenciranja i pozicioniranja tržišne ponude sa načinima dodavanja vrijednosti ponudi, djelatnostima i mogućnostima za diferencijaciju, alati za konkurentsku diferencijaciju, uslovi za uspješnu konkurentsku diferencijaciju i razvoj strategije pozicioniranja. Upravljanje strategijama u životnom ciklusu proizvoda obuhvata teme vezane za koncept životnog ciklusa proizvoda, marketing strategije u fazi uvođenja, rasta, zrelosti i opadanja, kritika koncepta životnog ciklusa proizvoda i marketing strategije u toku životnog ciklusa proizvoda. Na ovu temu se nastavlja razmatranje globalnog tržišta i globalne marketing strategije, sa trendom globalizacije tržišta i industrije, odlučivanjem o ulasku na strana tržišta, odlučivanjem o izboru tržišta i načinu ulaska na izabrano tržište, odlučivanjem o programu marketinga.

Novo područje je upravljanje linijama proizvoda, markama proizvoda i pakovanjem gdje se posmatra proizvod kao osnovni element marketing miksa, a proučavaju se načini donošenja odluka o miksu proizvoda, o liniji proizvoda, o marki proizvoda i o pakovanju i etiketiranju. Slijedi oblast upravljanja uslužnim djelatnostima i uslugama koje podupiru proizvode (definicija i klasifikacija usluga, primjena usluga u marketingu, strategije marketinga u uslužnim organizacijama i strategija usluge nakon prodaje). Kreiranje strategija i program cijena je nova oblast koja obrađuje prvo određivanje cijene, strategije prilagođavanja cijena, iniciranje promjena cijena, reakcije na promjene cijena i reagovanja na promjene cijena konkurenata.

Nadalje se proučava izbor i upravljanje kanalima marketinga gdje se obrađuju teme kao što su planiranje kanala distribucije, funkcije marketing kanala, kreiranje – izbor kanala, odluke o upravljanju marketing kanalom i dinamika marketing kanala. Slijedi integrisanje marketing komunikacije gdje se obrađuju proces komunikacije i njegovi elementi i faze razvoja efikasnih marketing komunikacija, pa se prelazi na područje upravljanja oglašavanjem, unapređenjem prodaje i odnosima s javnošću. U tom sklopu se izučavaju teme vezane za oglašavanje podsticanje prodaje i odnose s javnošću.

Predmet se završava proučavanjem upravljanja direktnim i on line marketingom gdje se izučava rast i pogodnost direktnog marketinga, baze podataka o kupcima i direktni marketing, osnovni kanali direktnog marketinga i on line marketing.

LITERATURA

Osnovna literatura: S. Kovačević - Marketing
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISBITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po20 poena	60 poena
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>
Ukupno predisbitnih poena	80 poena

	U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8									
ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10									
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova									
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)									
Tabela opterećenja studenata										
	Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS	
	30	45	2	25	15	15	10	142	6	
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E									

NAZIV PREDMETA:	MIKROEKONOMIJA
ŠIFRA PREDMETA	MP-MIK-1
Dodatak 16	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovama ekonomike preduzeća i njenim osnovni mprincipima i elementima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovom premetu prethodi predmet Osnove eknomije koji mu postavlja osnovne temelje kroz definisanje glavnih pojmova, a sam predmet Mikroekonomija predstavlja temelj mnogim drugim predmetima, a naročito npr. Računovodstvu i Poslovnim finansijama koje bi teško išle bez ovakve uvodne osnove.
KOMPATIBILNOST	Predmet je korespodentan sličnim predmetima na većini fakulteta i visokih škola menadžerskog i ekonomskog usmjerenja, npr. Microeconomics – University of Ljubljana Faculty of Economics (Slovenija); University of Torino (Italija)
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Izučavanje ove oblasti od ključnog značaja ta studij počinje ekonomika preduzeća kao elementom teorije mikroekonomije sa predmetom izučavanja ekonomike preduzeća i ciljem ekonomike preduzeća. Nakon toga slijedi proučavanje ekonomske strukture preduzeća i elemenata ekonomije preduzeća.</p> <p>Nakon ovih uvodnih razmatranja prelazi se na razmatranje trošenja elemenata proizvodnje kao oblik ulaganja, pri čemu se definiše trošenje, pa prelazi na naturalno izražavanje trošenja, finansijsko izražavanje trošenja i kriterijume klasifikovanja troškova.</p> <p>U narednom poglavlju se razmatraju troškovi u funkciji uspostavljanja i korišćenja kapaciteta, pri čemu se proučavaju teme vezane za troškove uslovljene uspostavljanjem proizvodnog kapaciteta (Definisanje i klasifikovanje proizvodnih kapaciteta, izbor veličine kapaciteta, organizaciona struktura korišćenja kapaciteta, fiksni troškovi) i troškove uslovljene korišćenjem kapaciteta (proprocionalni i relativno fiksni troškovi).</p> <p>Nadalje se izučava specifičnost ponašanja troškova u funkciji njihove kvantitativne strukture i metodologija obračuna troškova sa izračunavanje praga ekonomičnosti i metodama izračunavanja cijene koštanja, te metoda utvrđivanja fiksne komponente troškova.</p> <p>Sljedeća grupa tema vezanih za upravljanje kruženjem kapitala u reprodukciji obuhvata naredne teme: pojavni oblicii preobražaji kapitala u procesu reprodukcue, faze ciklusa reprodukcue, reprodukcioni aspekt angažovanja kapitala, kvantitativni odnos angažovanja kapitalai trošenja elemenata proizvodnje, trošenje i angažovanje kao oblici ulaganja, izvori kapitala u reprodukciji i kamata u funkciji upravljanja cirkulisanjem kapitala u reprodukciji.</p> <p>Nakon toga se pristupa izučavanju efekata poslovanja u vidu reprodukcije sa definsisanje proizvoda kao oblika rezultata poslovanja. Obrađuju se i važne teme kao što</p>	

	81-90 poena	ocjena 9						
	91-100 poena	ocjena 10						
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova	Vježbe: 45 časova						
ECTS	ECTS bodovi	7(sedam)						
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	45	2	25	15	15	6	138	6.90
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	ODNOSI S JAVNOŠĆU
ŠIFRA PREDMETA	MP-PR-1
Dodatak 17	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet Odnosi s javnošću je koncipiran na način da studentima predstavi značaj razvoja i održavanja dobrih odnosa s javnošću, tj. sa različitim grupama na koje se dijeli opšti pojam javnosti: kupcima, zaposlenima, investitorima, vlastima, medijima, lokalnom zajednicom i svim drugim grupama čije djelovanje ili nedjelovanje može da se odrazi na položaj preduzeća na tržištu i na njegovo ukupno poslovanje. Predmet se ne zadržava samo u okvirima preduzetništva, već pokušava da ukaže na jedinstvene mehanizme odnosa s javnošću koji su upotrebljivi i u vladinom sektoru, gdje se uvodi pojam <i>odnosi s javnošću u javnoj upravi</i> .
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa Poslovnom kulturom koja mu prethodi, a nadalje je sko povezan sa predmetima Marketing, Istraživanje tržišta i reklamiranje
KOMPATIBILNOST	Ohio University (SAD); <i>Public Relations, Writing for the Media</i> (Odnosi s javnošću, Pisanje za medije); Ekonomski fakultet u Beogradu, Odnosi s javnošću; Fakultet organizacionih nauka Beograd, <i>Odnosi s medijima, Internet i odnosi s javnošću</i> ; Univerzitet Braća Karić, <i>Odnosi s javnošću</i> ; Westminster Business School (Velika Britanija), <i>Public Relations Management</i> (Menadžment odnosa s javnošću); The Institute of Commercial Management at Dorset (Velika Britanija), <i>Public Relations</i> (Odnosi s javnošću);
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predmet odnosi s javnošću obuhvata nekoliko osnovnih tema:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strateško komuniciranje u odnosima s javnošću 2. Organizovanje poslova upravljanja odnosima s javnošću u preduzeću 3. Pisanje saopštenja za javnost 4. Odnosi s javnošću u javnoj upravi 5. Etika i profesionalizam u odnosima s javnošću 6. Komunikacijski modeli i istraživanje javnog mnijenja 7. Upotreba Interneta u odnosima s javnošću <p>U okviru navedenih oblasti izučavaju se različite teme koje bliže objašnjavaju nastanak i razvoj odnosa s javnošću, njegove osnovne zadatke i preporučeni način organizovanja, značaj poštovanja etičkih normi i profesionalizma u upravljanju odnosima s javnošću, proces komuniciranja te javno mnijenje kao i mogućnost uticaja na njega.</p> <p><i>Strateško komuniciranje u odnosima s javnošću obuhvata sljedeće teme:</i> Definisane pojma odnosa s javnošću u praksi. Elementi strateškog komuniciranja u odnosima s javnošću. Potreba za odnosima s javnošću u preduzetništvu. Plan programa za odnose s javnošću. Upravljanje pomoću ciljeva i alternativa. Slučajevi planiranja i realizacije kampanja za odnose s javnošću.</p> <p><i>Organizovanje poslova upravljanja odnosima s javnošću u preduzeću:</i> Utvrđivanje zadataka službenika za odnose s</p>	

javnošću (portparola). Shvatanje potrebe za medijima kao partnerima. Dijelovi funkcije odnosa s javnošću. Uobičajene greške u odnosima s javnošću.

Pisanje saopštenja za javnost: Struktura saopštenja za javnost. Pisanje saopštenja za javnost po principu aktuelnosti. Primjeri saopštenja za javnost.

Odnosi s javnošću u javnoj upravi: Dužnost saradnje s novinarima. Posao službenika za odnose s javnošću u javnoj upravi. Uloga portparola u kabinetu. Autoritet i koordinacija. Konferencija za štampu. Komunikacija u vrijeme krize. Intervju.

Etika i profesionalizam u odnosima s javnošću: Novinarska etika. Kodeksi u odnosima s javnošću.

Komunikacijski modeli i istraživanje javnog mnijenja: Poznati komunikološki modeli. Elementi komunikacijskog modela.

Upotreba Interneta u odnosima s javnošću: Internet kao integralni dio savremenog novinarstva i odnosa s javnošću. Struktura web stranice i način pristupa informacijama. Interaktivnost i aktuelnost. Primjeri web stranica vlada.

LITERATURA	<p>Osnovna literatura: Odnosi s javnošću (skripta), Koledž za informatiku i menadžment "Janjoš", Prijedor, 2006.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sam Black: <i>Odnosi s javnošću</i>, Beograd: Clio, 19972. Marguerite Sullivan: <i>Djelotvoran ured za tisak: pogled iznutra</i>, Stejt Department: Biro za informisanje, 2002.3. Scott M. Cutlip, Allan H. Center i Glen M. Broom: <i>Odnosi s javnošću</i>, Zagreb: Mate, 2003.4. Branimir Stojković: <i>Skripta za predmet Savremeni sistemi informisanja</i>, Beograd: Fakultet političkih nauka, 2001.
-------------------	--

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table><tr><td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td><td>10 poena</td></tr><tr><td>Tri testiranja po20 poena</td><td>60 poena</td></tr><tr><td><u>Seminarski rad</u></td><td><u>10 poena</u></td></tr><tr><td>Ukupno predisbitnih poena</td><td>80 poena</td></tr></table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table><tr><td>50-59 poena</td><td>ocjena 6</td></tr><tr><td>60-69 poena</td><td>ocjena 7</td></tr><tr><td>70-80 poena</td><td>ocjena 8</td></tr></table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														

ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen
------------------------	--

	seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10								
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova								
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)								
Tabela opterećenja studenata									
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS	
30	45	2	25	15	15	6	138	6	
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E								

NAZIV PREDMETA:	ORGANIZACIJA POSLOVNIH SISTEMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-OPS-1
Dodatak 18	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta je da studente upozna sa značajem organizacije preduzeća, odnosno bilo kog poslovnog sistema, te da im obezbijedi potrebna znanja i vještine vezane za organizacione aktivnosti u sistemu.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Organizacija rada i preduzeća je jedna od ključnih menadžerskih funkcija, pa je povezana sa predmetima Osnove menadžmenta, Preduzetništvo i Poslovno planiranje, a pomaže i shvatanje predmeta tipa Upravljanje projektima.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini poslovnih škola i ekonomskih fakulteta i predstavlja uvod u područje poslovanja i menadžmenta. U svijetu se često javlja pod imenom «organization studies».
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Kurs počinje uvodnim napomenama o shvatanju organizacije i o organizaciji kao nauci a slijede glavna obilježja organizacije gdje se obrađuje svrshodnost organizacije, udruživanje ljudi i njihove interakcije u organizaciji, smišljeno olilikovanje i delovanje orgamzacije, stalnost, odnosno trajnost funkcionisanja orgnizacije, racionalnost i dinamičnost. Teorije i pristupi izučavanju organizacije su nastavak izučavanja sa razvojem organizacije i organizacione misli od početka 20.-og vijeka i teorijama organizacije. Nadalje se organizacija definiše kao sistem i razmatra upravljanje organizacionim sistemima.</p> <p>U drugom dijelu se otpočinje sa strukturiranjem organizacije sa definisanjem organizacionih struktura, formalnom i neformalnom organizacionom strukturom, kvalitetom i funkcionalnošću organizacione strukture, divergentnošću organizacionih struktura i vrstama organizacionih struktura (tardicionalni i moderni koncept gdje se izučava funkcionalna, divizionilna, projektno-matrična i modifikovana bazična organizaciona struktura).</p> <p>Zatim slijedi prikaz i opis organizacione strukture i unutrašnji i spoljni faktori orgnizacije, te identifikovanje i grupisanje poslova organizacije. U nastavku se proučavaju teme vezane za analizu zadatka organizacije i grupisanje poslova (formiranje radni mjesta, organizacionih jedinica itd.)</p> <p>Institucionalni oblici organizovanja preduzeća kao subjekata tržišne privrede sa specifičnosti ovog vida organizovanja preduzeća kod nas su sljedeća oblast interesa ovog predmeta, kao i vrste institucionalnih oblika organizovanja preduzeća u tržišnoj privredi (inokosno preduzeće, društva lica i društva kapitala).</p> <p>U nastavku se prelazi na organizovanje velikih poslovnih sistema sa strategijom i metodama razvoja, pa se prelazi na oblike organizovanja velikih sistema (korporacija, holding), a slijedi profitna decentralizacija velikih poslovnih sistema.</p>	

<p>U trećem dijelu se pažnja usmjerava na sredstva i funkcije organizacije rada gdje sepročavanje usmjerava na principe organizacije individualnog rada (princip minimalnog psihofizičkog naprežanja i princip produktivnosti, princip jedinstva cilja, princip stimulisanja inicijative kolektiva. Nadalje se izučavaju organizacija sredstava preduzeća (lokacija preduzeća, raspored mašina) i organizacija funkcija u preduzeću (funkcija planiranja, organizacija funkcije proizvodnje, oranzicija tehničke kontrole proizvodnje, organizacija komercijalnog poslovanja, organizacija prodaje, organizacija skladištenja, organizacija finansijsko-računovodstvene funkcije, organizacija funkcije analize poslovanja, organizacija opštih poslova.</p>															
LITERATURA	Osnovna literatura: B.Stavrić – Organizacija preduzeća Dopunska literatura:														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova														

ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre-davanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi-narski	Konsul-tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00
OCJENJIVANJE		<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>						

NAZIV PREDMETA:	MAKROEKONOMIJA
ŠIFRA PREDMETA	MP-OE-1
Dodatak 19	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima ekonomske nauke i uvođenje u svijet ekonomske misli i prakse.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Kao uvodni predmet Osnove ekonomije su povezane sa mnogim predmetima iz ekonomske i menadžerske grupe predmeta i predstavlja direktan uvod u predmet Mikroekonomija, omogućujući studentima razumijevanje pojmove ekonomike preduzeća.
KOMPATIBILNOST	Sadržajem korespondira programima na sljedećim fakultetima: Universita degli Studi di Torino, Facolta di Economia; svi ekonomski fakulteti u Republici Hrvatskoj; London School of Economics and Political Science, London, UK; Erasmus University, Rotterdam, Nizozemska; University of Ancona, Ancona, Italija Harvard University; Ekonomska-poslovna fakulteta, Maribor, Slovenija; Charles University in Prague, Faculty of Social Science, Institute of Economic Studies
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U okviru ovog predmeta se najprije proučava ekonomija kao nauka pri čemu se obrađuju pojam ekonomije, razvoj ekonomske nauke i značaj ekonomije, a po uvođenju ovih osnovnih pojmova odmah se prelazi na utvrđivanje nužnosti proizvodnje i njenih činioaca gdje se pažnja posvećuje uslovljenosti proizvodnje ljudskim potrebama i proizvodnim mogućnostima društva. U nastavku slijedi ponuda i tražnja u tržišnom sistemu sa tržišnim mehanizmom, tražnjom roba, cjenovnom elastičnošću tražnje, ponudom roba, elastičnošću ponude i ravnotežom ponude i tražnje. Naredna tema se bavi problematikom ekonomske funkcije države u savremenim privredama i razlozima za državnu intervenciju, te oblicima državne intervencije. Makroekonomski bilansi i mjerenje obima nacionalne proizvodnje je sljedeće područje proučavanje gdje se obrađuju pojam i značaj bruto društvenog proizvoda, struktura bruto društvenog proizvoda i faktori njegovog formiranja, te platni bilans</p> <p>Naredne teme se bave pitanjima agregatne tražnje i to u dva slučaja: kod potrošnje i investicija i kod javne potrošnje i spoljne trgovine. U prvom slučaju se definišu pojmovi potrošnje i investicija i razjašnjava se multiplikator investicija, dok se u drugom dijelu definišu pojmovi javne potrošnje i spoljne trgovine i njihov značaj i uloga. Nadalje se proučava novac kao sredstvo razmjene, a u sklopu toga se govori o nastanku novca, funkcijama novca, novčanim agregatima, količini novca u opticaju, te o paritetu valuta i deviznom kursu. U nastavku teme o novcu govori se o bankarstvu u smislu ponude i potražnje novca. U sklopu teme o bankarstvu proučavaju se poslovne banke, multiplikator novčane ponude, funkcija i mjesto centralne banke i ravnoteža na tržištu novca.</p>	

Nadalje se govori o privrednim ciklusima i nezaposlenosti, a u nastavku o inflaciji u savremenoj ekonomiji, pri čemu se definiše šta je inflacija, koji su uzroci inflacije i kak odolazi do stabilizacije cijena. Povezano sa prethodnim temama proučava se monetarna i fiskalna politika savremene države, a u tom sklopu se proučava povezanost ekonomskih politika, robno-novčana ravnoteža i fiskalna i monetarna politika. Iz oblasti međunarodnih ekonomskih odnosa se proučava međunarodna razmjena sa posebnim osvrtom na značaj spoljne trgovine gde se objašnjavaju ekonomski razlozi jačanja spoljne trgovine i faktori koji ograničavaju međunarodnu razmjenu. Nastavlja se tema vezana za međunarodni finansijski sistem (zlatni standard, Bretonvudski sistem fiksnih deviznih kurseva, aktuelna pitanja međunarodnog finansijskog sistema).

LITERATURA	Osnovna literatura: M.Stanić: Osnove ekonomije Dopunska literatura:
-------------------	--

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISBITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima: Redovno i aktivno učešće u nastavi 10 poena Dva testiranja po30 poena 60 poena <u>Seminarski rad</u> 10 poena Ukupno predisbitnih poena 80 poena U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8
----------------------------	--

ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarSKI rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10
------------------------	--

OBIM PREDMETA	Predavanja: 45 časova Vježbe: 30 časova
----------------------	--

ECTS	ECTS bodovi 7 (sedam)
-------------	-----------------------

Tabela opterećenja studenata

Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	SeminarSKI	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
45	30	2	25	15	15	8	140	7.00

OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E
---------------------	---

NAZIV PREDMETA:	OSNOVE MENADŽMENTA
ŠIFRA PREDMETA	MP-ME-1
Dodatak 20	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta je uvođenje studenata u teoriju i praksu modernog naučnog, teorijskog i praktičnog menadžmenta uz upoznavanje sa osnovnim pojmovima i principima iz ove oblasti.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je uvod u veći broj predmeta koji se bave pitanima upravljanja različitim oblastima, a direktno prethodi predmetu Preduzetništvo, kome postavlja teorijske osnove.
KOMPATIBILNOST	<i>Ekonomika podjetja 1</i> Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta Ljubljana <i>Osnove ekonomske podjetja</i> Univerza v Mariboru, Ekonomsko – poslovna fakulteta Maribor <i>Economia aziendale</i> , Università degli Studi di Torino Facoltà di Economia Torino
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U sklopu predmeta se najprije obrađuje materija vezana za razvoj teorije menadžmenta sa osnovnim teorijama kao što su: industrijska revolucija – početak nastanka naučnog menadžmenta, klasične teorije menadžmenta, neoklasična teorija menadžmenta, teorija sistemskog pristupa menadžmentu (opšta teorija sistema, pojam sistema, funkcionisanje sistema, organizacioni sistemi, vrste i ciljevi sistema), situacioni (kontingencijski) pristup menadžmentu, Teorija Z, "EXCELLENCE" u menadžmentu.</p> <p>Nadalje se obrađuje pojam i definisanje menadžmenta u uslovima tržišne ekonomije (pojam menadžmenta, definicije menadžmenta, proces menadžmenta, menadžersko odlučivanje i osnovni principi savremenog menadžmenta). Sljedeća tema je vezana za organizaciju i okruženje gdje se pažnja posvećuje makro okruženju (političko, pravno, ekonomsko, demografsko, poslovno i tehničko) i mikro okruženje, te procesu globalizacije tržišta i uticaj na poslovanje preduzeća. U sastavu ove teme se pručavaju i benčmarking analiza i COST - BENEFIT analiza. Naredne teme se bave planiranjem i organizacijom u modernim sistemima menadženta. U sklopu planiranja se kratko obrađuje planiranje kao osnov upravljanja (marketinška orijentacija planiranja, dimenzije planiranja, koraci u planiranju, vizija, misija i ciljevi preduzeća, predviđanje i metode predviđanja, izbor metode predviđanja, planiranje cjelokupnog poslovanja) dok se u dijelu vezanom za organizaciju obrađuje proces organizovanja, modeliranje organizacione strukture u funkciji implementacije strategije, vertikalna i horizontalna diferencijacija, savremene organizacione strukture (uključujući i reinženjering), razlika između klasične i inovativne organizacije, organizacija kao dinamičan sociotehnički sistem i funkcija kao rezultat podjele rada. Predmet obuhvata i kratak dio o upravljanju ljudskim resursima sa osvrtom na utvrđivanje potreba za kadrovima, pronalaženje kadrova, izbor i prijem kadrova, obuka kadrova, ocjenjivanje uspješnosti radnika i naknade zaposlenih.</p> <p>U dijelu o liderstvu se nakon uvodnog dijela sa tipovima ličnosti proučava</p>	

ponašanje ljudi u grupama, komuniciranje u procesu vođenja, motivisanje ljudskog ponašanja, vođenje kao integralni dio menadžmenta (stilovi vođenja organizacije, izbor stila vođenja, potreba za inovacijama u vođenju, komuniciranje u procesu vođenja).

Kontrola je sljedeća oblast proučavanja gdje se proučavaju svrha i proces kontrole kontrola kroz povratak na uložena sredstva - du pont analiza i finansijski pokazatelji kao mjerilo efikasnosti preduzeća. Nadalje se proučavaju faktori konkurentske prednosti organizacije pri čem use posebna pažnja posvećuje kvalitetu kao faktoru konkurentske prednosti organizacije sa kratkim pregledom modela obezbjeđenja kvalitetom i upravljnja kvalitetom. Nadalje se proćava inovativnost kao faktor konkurentske prednosti organizacije i fokusiranje na kupca kao faktor konkurentske prednosti organizacije.

U nastavku se još prućavaju i koncepti korporacijske strategije preduzeća i pravni oblici organizovanja preduzeća (uslovi osnivanje preduzeća, inokosno preduzeće, ortačko društvo, komanditno društvo, društvo kapitala, zadruge), te organizovanje velikih poslovnih sistema (kartel, koncern, trust, konglomerat, multinacionalne kompanije). Obrađivana oblast se zaključuje temama vezanim za strategije vezane za ulazak na internacionalna tržišta (izvoz, licencni aranžmani, franšizing, zajednička ulaganja).

LITERATURA

Osnovna literatura: Źeljko Baroš – Osnove menadžmenta
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISPITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..
Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno ućešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po20 poena	60 poena
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>
Ukupno predispitnih poena	80 poena

U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8

ISPITNE OBAVEZE

Usmeni ispit.

Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.

Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8
81-90 poena	ocjena 9

	91-100 poena		ocjena 10					
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova		Vježbe: 45 časova					
ECTS	ECTS bodovi		7 (sedam)					
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
3	45	2	25	15	15	8	113	7.00
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5		Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx		Prolazne 6-10		Prolazne: A, B, C, D i E	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNA KULTURA
ŠIFRA PREDMETA	MP-PK-1
Dodatak 21	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj nastave poslovne kulture je da se polaznici osposobe da: procijene situaciju u kojoj se nalaze, u vezi sa identifikovanim modelima ponašanja tokom nastave, odrede osnovne principe pisanog i usmenog komuniciranja u poslovnoj komunikaciji; savladaju tehniku pisanja radova, uz konsultacije i timski rad
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Sociologija, Odnosi s javnošću, Ekonomija Evropske Unije
KOMPATIBILNOST	Universitaet Heidelberg (Njemačka), <i>International Business Cultures</i> (Poslovne kulture u svijetu); UMEA School of Business (Švedska), <i>International Business Culture and Communication</i> (Međunarodna poslovna kultura i komuniciranje); Kansas City Community College (SAD), <i>International Business Cultures</i> (Poslovne kulture u svijetu); Zagrebačka škola za menadžment, <i>Poslovna kultura i komuniciranje</i> ;
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p><i>Koncept:</i> Kultura i komuniciranje: Kultura (istorijsko-antropološki aspekti razvoja kulture, kultura tržišta; kultura spoljnih odnosa) Komuniciranje kao proces (razumijevanje modela ponašanja; poslovni sleng; neverbalna komunikacija u poslovanju) Društveni aspekti (interpersonalna i komunikacija između grupa) Modeli interkulturalnog komuniciranja (prilagođavanje i kompromis) Komuniciranje u praksi: Pismeno (standardi poslovne prepiske, vremenski rokovi i održavanje intenziteta komunikacije sa klijentom ili partnerom) Usmeno komuniciranje (pravila i modeli) Interno i eksterno komuniciranje (kontrola informacija, stvaranje zvaničnog stava) Situacije (sastanci; pregovori; manipulacija u usmenom i pismenom komuniciranju - ciljnom i masovnom)</p>	

<p>Struktura:</p> <p><i>Osnovna priroda komunikacije</i>, pojam, karakteristike, elementi procesa komuniciranja Vrste komunikacije: pisana i izgovorena riječ, (vrste verbalnih medija u organizacijama; upotreba oralne i pisane komunikacije.</p> <p><i>Neverbalna komunikacija</i> (stilovi oblačenja; vrijeme-igra čekanja; korišćenje prostora); Prepreke u komunikaciji i mogućnost njihovog savladavanja;</p> <p><i>Glavni uticaji na organizacionu komunikaciju</i> (usmeravanje tokova poruke, komunikacione mreže – formalni kanali za protok informacija, neformalne komunikacione mreže); Prevažilaženje komunikacionih prepreka (jezička jednostavnost; odmeren tok informacija; povratne informacije</p> <p><i>Sadržaj organizacione kulture</i> – kognitivni i simbolički elementi organizacione kulture; Evropa kroz biznis – Francuska, Njemačka, Italija, Velika Britanija;</p> <p><i>Različite kulture i običaji u poslovnom svijetu</i>; Korporativna kultura, imidž i identitet;</p>															
LITERATURA	<p>Suzić, N., Poslovna kultura, Koledž „Janjoš“ Prijedor, 2005. Janićijević, N., (1997) <i>Organizaciona kultura – kolektivni um preduzeća</i>, ULIXES, Novi Sad, Ekonomski fakultet, Beograd; Dramond, Dž, Bein, B (2001) Poslovna etika, Clio, Beograd; Robinson, D., (2000) <i>Poslovni bonton</i>, Grmeč, Beograd; Grinberg, Dž., Baron, R., (1998) Ponašanje u organizacijama, Želnid, Beograd; Veinrajt, G., (2001) Govor tela, Alnari & Puna kuća, Beograd;</p>														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po 20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td style="text-align: right;">80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po 20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po 20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen</p>														

	seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10							
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova							
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	25	15	15	6	138	6
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNA MATEMATIKA
ŠIFRA PREDMETA	MP-PM-1
Dodatak 22	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Primarni cilj predmeta je da student nauči tehniku diferencijalnog i integralnog računa koja će mu biti potrebna u drugim predmetima tokom studija. Predmet je dizajniran tako da studentu da osjećaj, intuitivno razumijevanje bazičnih koncepata matematičke tačnosti.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Poslovna matematika je nastavak poslovne
KOMPATIBILNOST	Sveučilište u Zagrebu - Ekonomski fakultet, <i>Financijska matematika</i> ; Universita di Torino, Facolta di Economia (Italija), <i>Matematica Finanziaria</i> (Finansijska matematika); Universita degli Studi di Milano – Bocconi, Facolta di Scienze Statistiche (Italija), <i>Matematica Finanziaria</i> (Finansijska matematika); Athabasca University (Kanada), <i>Business Mathematics</i> (Poslovna matematika);
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Koncept: Samostalna primjena osnovnih matematičko-statističkih metoda potrebnih savremenom menadžeru u oblastima formiranja logičkih koncepata pri sklapanju i realizovanju ugovora; ekonomskih analiza istraživanja tržišta, proizvodnje, prometa novca, efikasnosti investicija, odnosa povjerilac-dužnik i ostalih istraživanja potrebnih za donošenje što efikasnijih odluka u bilo kojoj sferi interesa.</p> <p>Struktura: Realni brojevi i operacije sa njima. Pojam matrice, osobine i operacije. Pojam determinante i osobine. Metode za izračunavanje . Inverzna matrica. Rješavanje sistema linearnih jedanačina. Gausova , Kramerova i matična metoda. Funkcije: pojam, osnovne osobine ,granična vrijednost i asimptote. Diferencijalni račun: izvodi funkcije, geometrijsko tumačenje i tablica izvoda.</p> <p>Ispitivanje osobina funkcije pomoću izvoda i crtanje grafika. Neodređeni integral, tablica integrala, metode integracije. Određeni integral, metode integracije i primjene određenog integrala. Diferencijalne jednačine prvog reda. Procentni račun. Ekonomske funkcije. Kamatni račun. Krediti.</p>	

LITERATURA	Gajić Lj., Herceg D., Krejić N. :»Elementi poslovne matematike«,Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno matematički fakultet, Institut za matematiku , 1999. I.Kovacevic,A.Savic, Poslovna matematika, Viša elektrotehnička škola Beograd, 2006.														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td style="text-align: right;">80 poena</td> </tr> </table> U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	Pismeni i usmeni ispit. Uslovi za izlazak na pismeni ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Položen pismeni dio ispita. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 60 časova														

ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	45	2	30	15	10	10	142	6
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNA STATISTIKA
ŠIFRA PREDMETA	MP-PS-1
Dodatak 23	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa statistikom i statističkim metodama, te prezentovanje načina i metoda primjene u raznim oblastima ekonomije i menadžmenta.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa predmetima Teorija odlučivanja i Kvantitativne metode odlučivanja, kojima postavlja ne samo teorijske, već i praktične osnove, a ima vezu i sa drugim predmetima u kojima je statističko posmatranje i bilježenje procesa obavezno, kao što je npr. slučaj sa materijom koja se proučava u predmetu Upravljanje kvalitetom.
KOMPATIBILNOST	<u>Austrija</u> : Universitaet Wien, Fakultet fuer Wirtschaftswissenschaften und Informatik, Statistik I., Statistik II. ; <u>Hrvatska</u> : Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Statistika ; <u>Irska</u> : Dublin City University, BS (Bachelor of Business Studies), Dublin, Business Statistics ; <u>Italija</u> : Universita Bocconi, Milano, Statistica ; <u>Mađarska</u> : Budapest University of Economic Sciences and Public Administration, Statistics I., Statistics II. ; <u>Njemačka</u> : Humbolt Universitaet zu Berlin, Wirtschaftswissenschaftliche Fakultet, Statistik I., Statistik II. ; <u>Slovenija</u> : Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, Statistika I., Statistika II.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U sklopu ovog predmeta se proučavaju najvažnija poglavlja statistike, bitna za primjenu u raznim oblastima menadžmenta. Tu se prije svega objašnjava pojam, definisanje i razvoj statistike i statističke djelatnosti, predmet, cilj, zadaci i metodi statističkog istraživanja, programska podrška, osnovni statistički pojmovi i kategorije (statistički skup, statistička obilježja, statističke jedinice i varijacija). Zatim se pažnja posvećuje pristupu statističkom istraživanju, gdje se obrađuju sljedeća poglavlja: statističko posmatranje i prikupljanje podataka (cilj, predmet, jedinica i obilježja posmatranja i prikupljanja, izvori prikupljanja podataka, načini prikupljanja podataka, obim i oblik (metode) obuhvatanja jedinica posmatranja, sredstva prikupljanja podataka, kontrola i provjera podataka), grupisanje i sređivanje podataka (statističke serije – numeričke, atributivne, vremenske serije, prostorne), prikazivanje statističkih podataka (tabelarno, grafičko, linijski dijagrami, površinski dijagrami), deskriptivne mjere statističke analize (srednje vrijednosti, izračunate srednje vrijednosti – sredine, pozicione vrijednosti), mjere varijabiliteta (apsolutne i relativne).</p> <p>Nadalje se proučavaju teorijske raspodjele slučajnih promjenljivih, pri čem use oseban naglasak stavlja na sljedeće teme: raspodjela diskretne slučajne promjenljive</p>	

(numerički pokazatelji diskretne slučajne promjenljive, binomna raspodjela, poissonova raspodjela, hipergeometrijska raspodjela), raspodjela neprekidne slučajne promjenljive (funkcija i gustina raspodjele, numerički pokazatelji neprekidne slučajne promjenljive, normalna raspodjela, studentova raspodjela i fisher – snedecor-ova f-raspodjela).

U sklopu narednog poglavlja s eproučava metod uzorka pri čemu se pažnja psvećuje izboru i načinu formiranja uzorka, raspodjeli parametara uzorka i određivanju obima uzorka (obim uzorka za ocjenu srednje vrijednosti osnovnog skupa i obim uzorka za ocjenu proporcije svojstva a u osnovnom skupu)

U sastavu statističke ocjene nepoznatih parametara osnovnog skupa se proučavaju pojam i vrste statističke ocjene, osnovna svojstva tačkaste ocjene, intervalne ocjene parametara raspodjele (interval povjerenja za srednju vrijednost osnovnog skupa sa poznatom i nepoznatom varijansom i interval povjerenja za proporciju osnovnog skupa).

Kod testiranja statističkih hipoteza posmatraju se testiranje parametarskih hipoteza (testiranje hipoteza o srednjoj vrijednosti osnovnog skupa, o jednakosti srednjih vrijednosti dva osnovna skupa, o proporciji u osnovnom skupu i o jednakosti proporcija dva osnovna skupa), te analiza varijanse, uključujući jednofaktorsku analizu varijanse sa fiksnim nivoima faktora i kriterijum za provjeru hipoteze o raspodjeli osnovnog skupa.

Poglavlje o regresiji i korelaciji se proučava preko sljedećih tema: pojam korelacione zavisnosti, prosta linearna regresija (jednačina regresije, testiranje značajnosti regresionih koeficijenata, analiza varijanse, interpolacija i ekstrapolacija), koeficijent korelacije, višestruka regresija i korelacija.

Nadalje se proučavaju relativni brojevi i to indeksi (individualni i grupni i testiranje indeksa), ekonomski pokazatelji dinamike, statistička analiza dinamike produktivnosti (mjerenje produktivnosti, individualni i grupni indeks produktivnosti), statistička analiza dinamike zarada (indeksi zarada).

Analiza vremenskih serija obuhavata teme vezane za trend komponenta, metod trenda (linearni, kvadratni i eksponencijalni trend), korelacionu zavisnost izmedju vremenskih serija i sezonsku komponentu (metod sezonskih indeksa).

LITERATURA	Osnovna literatura: Đuro Mikić, Nebojša Ralević: Statističke metode u menadžmentu Dopunska literatura:
-------------------	---

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI							
PREDISBITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima: <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 70%;">Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	Seminarski rad	10 poena
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena						
Tri testiranja po20 poena	60 poena						
Seminarski rad	10 poena						

	<p>Ukupno predispitnih poena 80 poena</p> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:</p> <p>50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8</p>							
ISPITNE OBAVEZE	<p>Pismeni i usmeni ispit.</p> <p>Uslovi za izlazak na pismeni ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Položen pismeni dio ispita.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <p>50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10</p>							
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 45 časova</p>							
ECTS	ECTS bodovi 7 (sedam)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	45	5	30	15	8	5	138	6.90
OCJENJIVANJE	<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10</p> <p>Internacionalna ocjena:</p> <p>Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>							

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNE FINANSIJE
ŠIFRA PREDMETA	MFB-PF-1
Dodatak 24	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovama finansijskog poslovanja, načinima i sredstvima plaćanja u platnom prometu zemlje.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmetu prethodi Mikroekonomija sa definisanjem pojmova troškova i prihoda u preduzeću, a na predmet se nastavlja Računovodstvo, koje više pažnje posvećuje praktičnom radu u ovoj oblasti.
KOMPATIBILNOST	<i>Corporate finance</i> : većina ekonomskih fakulteta i poslovnih škola u Evropi i svijetu od kojih izdajamo slijedeće: u Evropi: <i>Corporate Finance</i> , London Business School, Velika Britanija; <i>Finance basisvak</i> : Faculty of Economics and Econometrics, Amsterdam, Nizozemska; <i>Finanza aziendale</i> University Bocconi, Milano, Italija; <i>Poslovne finance 1</i> , Ekonomska fakulteta, Ljubljana, Slovenija; <i>Finanza aziendale</i> , Facolta di Economia, Torino, Italija; u SAD-u: <i>Corporate Finance</i> , Wharton Business School, University Of Pennsylvania; <i>Corporate finance</i> , Harvard University; <i>Corporate Finance</i> , Stern, New York University; <i>Corporate Finance</i> , Yale School of Management; <i>Corporate Finance</i> , Kelley School of Business, Indiana University.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predmet počinje uvodom u finansijsko poslovanje sa uvođenjem pojmova finansije i finansijska funkcija i istorijskim pregledom razvoja finansija. Slijede predmet izučavanja i podjela nauke o finansijama, nastanak, razvoj i funkcija novca , vrijednost novca i novčana reforma, cijena novca u vremenu - mehanizam kamata, pojam, uloga i zadaci finansijske funkcije sa primarnim i sekundarnim zadacima finansijske funkcije. Nadalje slijede odnos finansijske i drugih funkcija i organizacija finansijske funkcije (finansijska služba).</p> <p>Slijedi finansijsko poslovanje preduzeća, finansijska situacija i struktura preduzeća, pravila i izvori finansiranja, finansijsko upravljanje i finansijska politika preduzeća, finansijski menadžment i njegove funkcije.</p> <p>Nadalje se proučava likvidnost i finansijska stabilnost gdje su obuhvaćene teme kao što su: smisao i suština likvidnosti, mjerenje (metrika) likvidnosti, regulisanje i održavanje likvidnosti, finansijsko planiranje (planski bilans uspjeha, planski bilans stanja, plan novčanih tokova) i izrada finansijskog plana.</p> <p>Teme vezane za tržište novca i kapitala obuhvataju tržište novca - finansijsko tržište (koncept tržišta novca, učesnici na tržištu novca, tehnologija i instrumenti rada na tržištu novca, ekonomski i tržišni značaj funkcionisanja tržišta novca, mehanizam kamatnih stopa, oscilacije na tržištu novca), poslovnu koncepciju tržišta kapitala (funkcija tržišta kapitala, učesnici na tržištu kapitala, tehnologija rada na tržištu kapitala, berzantsko</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNO PRAVO
ŠIFRA PREDMETA	MP-JU-1
Dodatak 25	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Izučavanje ove naučne discipline omogućava studentima da se upoznaju sa osnovama: obligacionih odnosa, korporativnog organizovanja i upravljanja, kao i osnovnim imenovanim ugovorima poslovnog prava. Pored toga nezaobilazan element u radu u privredi, ili pak u finansijskom sektoru, je i izučavanje pravnih aspekata hartija od vrijednosti kao i posebne pravne discipline prava konkurencije. Apsolviranje pobrojanih osnovnih dimenzija poslovnog prava daje dovoljnu osnovu studentima da u svom budućem radu uspješno pristupe rješavanju pojedinih problema.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet utvrđuje pravne osnove funkcionisanja preduzeća pa je jedan od rijetkih predmeta koji nemaju svoje prethodnike i nasljednike, ali zato on daje dobre osnove za druge predmeta kao što je Menadžment malih i srednjih preduzeća i Upravo pravo, te Ekonomika i organizacija javne uprave.
KOMPATIBILNOST	Tilburg University (Holandija), <i>International Business Law</i> (Međunarodno poslovno pravo); Anglia Ruskin University (Velika Britanija), <i>International and European Trade Law and Policy</i> (Međunarodno trgovinsko pravo i politika); Bristol Law School (Velika Britanija), <i>Comparative Corporate Law</i> (Uporedno korporativno pravo); Fakultet organizacionih nauka Beograd, <i>Poslovno pravo</i> ;
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Uvod (priroda prava i osnove našeg pravnog sistema; osnovni pojmovi prava, grane prava, izvori prava, pravne norme, pravni subjekti, pravni odnos, i sl.) i osnove poslovnog prava (nastanak, predmet, istorijat, odnos sa drugim granama prava).</p> <p>Subjekti Poslovnog prava – poslovne organizacije (pojam, tipovi, individualizacija, povezivanje), međunarodne organizacije (Svetska trgovinska organizacija), drugi subjekti</p> <p>Ponašanje na tržištu i zaštita potrošača (oblici nedozvoljenog ponašanja, geneza u pravu, nacionalni i međunarodni oblici zaštite od neodgovarajućeg ponašanja).</p> <p>Elektronsko poslovanje (pojam, oblici, problemi, način regulisanja).</p>	

Pravo intelektualne svojine (pojam, sadržaj, prava, pravni promet).															
Pravo Evropske Unije (sistem prava vezan za zajedničko evropsko tržište i unifikacija prava zemalja članica). Sadržaj: Pravo Evropske Unije (sistem prava vezan za zajedničko evropsko tržište i unifikacija prava zemalja članica).															
LITERATURA	Osnovna literatura: R.Kasagić: Poslovno pravo Dopunska literatura: Drakulić M., Osnovi Poslovnog prava, Beograd, FON, 2001.														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISPITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima: <table border="0"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predispitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze: <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predispitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predispitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova														

ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	PREDUZETNIŠTVO
ŠIFRA PREDMETA	MP-ME-2
Dodatak 26	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta je detaljno upoznavanje studenata sa teorijom i praksom modernog naučnog, teorijskog i praktičnog menadžmenta, čime se stvaraju uslovi za uvođenje studenata u samostalan rad na izradi biznis plana sa svim njegovim elementima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmetu prethodi predmet Osnove menadžmenta a direktno je povezan sa predmetom Tehnološki sistemi gdje se razmatraju tehnički i tehnološki elementi biznis plana. Osim toga u ovom predmetu se postavljaju osnove mnogim predmetima vezanim za oblast upravljanja, planiranja i organizovanja.
KOMPATIBILNOST	Univerza v Mariboru, Ekonomsko – Poslovna fakulteta Maribor (Slovenija), <i>Osnove ekonomike podjetja</i> (Osnove ekonomike preduzeća); Università degli Studi di Torino Facoltà di Economia Torino (Italija) <i>Economia aziendale</i> ; Beogradska bankarska akademija, <i>Osnove menadžmenta</i> ; Univerzitet Braća Karić – Fakultet za trgovinu i bankarstvo, <i>Osnove menadžmenta</i> ; Univerza v Mariboru, Fakulteta za poslovne vede (Slovenija), <i>Osnove managementa in organizacijskega vedenja</i> (Osnovi menadžmenta i organizacije);
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>U sklopu predmeta se najprije obrađuje materija vezana za razvoj teorije menadžmenta sa osnovnim teorijama kao što su: industrijska revolucija – početak nastanka naučnog menadžmenta, klasične teorije menadžmenta, neoklasična teorija menadžmenta, teorija sistemskog pristupa menadžmentu (opšta teorija sistema, pojam sistema, funkcionisanje sistema, organizacioni sistemi, vrste i ciljevi sistema), situacioni (kontigencijski) pristup menadžmentu, Teorija Z, "EXCELLENCE" u menadžmentu.</p> <p>Nadalje se obrađuje pojam i definisanje menadžmenta u uslovima tržišne ekonomije (pojam menadžmenta, definicije menadžmenta, proces menadžmenta, menadžersko odlučivanje i osnovni principi savremenog menadžmenta). Sljedeća tema je vezana za organizaciju i okruženje gdje se pažnja posvećuje makro okruženju (političko, pravno, ekonomsko, demografsko, poslovno i tehničko) i mikro okruženje, te procesu globalizacije tržišta i uticaj na poslovanje preduzeća. U sastavu ove teme se pručavaju i benčmarking analiza i COST - BENEFIT analiza. Naredne teme se bave planiranjem i organizacijom u modernim sistemima menadženta. U sklopu planiranja se kratko obrađuje planiranje kao osnov upravljanja (marketinška orijentacija planiranja, dimenzije planiranja, koraci u planiranju, vizija, misija i ciljevi preduzeća, predviđanje i metode predviđanja, izbor metode predviđanja, planiranje cjelokupnog poslovanja) dok se u dijelu vezanom za organizaciju obrađuje proces organizovanja, modeliranje organizacione</p>	

strukture u funkciji implementacije strategije, vertikalna i horizontalna diferencijacija, savremene organizacione strukture (uključujući i reinženjering), razlika između klasične i inovativne organizacije, organizacija kao dinamičan sociotehnički sistem i funkcija kao rezultat podjele rada. Predmet obuhvata i kratak dio o upravljanju ljudskim resursima sa osvrtom na utvrđivanje potreba za kadrovima, pronalaženje kadrova, izbor i prijem kadrova, obuka kadrova, ocjenjivanje uspješnosti radnika i naknade zaposlenih.

U dijelu o liderstvu se nakon uvodnog dijela sa tipovima ličnosti proučava ponašanje ljudi u grupama, komuniciranje u procesu vođenja, motivisanje ljudskog ponašanja, vođenje kao integralni dio menadžmenta (stilovi vođenja organizacije, izbor stila vođenja, potreba za inovacijama u vođenju, komuniciranje u procesu vođenja).

Kontrola je sljedeća oblast proučavanja gdje se proučavaju svrha i proces kontrole kontrola kroz povratak na uložena sredstva - du pont analiza i finansijski pokazatelji kao mjerilo efikasnosti preduzeća. Nadalje se proučavaju faktori konkurentske prednosti organizacije pri čemu se posebna pažnja posvećuje kvalitetu kao faktoru konkurentske prednosti organizacije sa kratkim pregledom modela obezbjeđenja kvalitetom i upravljnja kvalitetom. Nadalje se proučava inovativnost kao faktor konkurentske prednosti organizacije i fokusiranje na kupca kao faktor konkurentske prednosti organizacije.

U nastavku se još proučavaju i koncepti korporacijske strategije preduzeća i pravni oblici organizovanja preduzeća (uslovi osnivanja preduzeća, inokosno preduzeće, ortačko društvo, komanditno društvo, društvo kapitala, zadruga), te organizovanje velikih poslovnih sistema (kartel, koncern, trust, konglomerat, multinacionalne kompanije). Obrađivana oblast se zaključuje temama vezanim za strategije vezane za ulazak na internacionalna tržišta (izvoz, licencni aranžmani, franšizing, zajednička ulaganja).

LITERATURA

Osnovna literatura: Željko Baroš – Preduzetništvo
Dopunska literatura: B.Stavrić, M.Jelić - Preduzetništvo

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISPITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..
Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po 20 poena	60 poena
Seminarski rad	10 poena
Ukupno predispitnih poena	80 poena

U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8

ISPITNE OBAVEZE

Usmeni ispit.

	<p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <p>50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10</p>							
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova							
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	25	15	15	8	140	6.00
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	PRIPREMA I IZRADA SEMINARSKIH I DRUGIH RADOVA
ŠIFRA PREDMETA	P-3
Dodatak 27	
TIP PREDMETA:	PRAKTIKUM - OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Osnovni cilj ovog praktikuma za studente je upoznavanje sa načinima i tehnikama koje se primjenjuju pri pripremi i izradi seminarskih, završnih i diplomskih radova na visokoškolskim ustanovama, te uvođenje studenata u načine istraživačkog rada i oblikovanje i prezentovanje rezultata istraživanja.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Pošto većina predmeta ima neku vrstu seminarskog rada kao uslov za izlazak na isipi, ovaj praktikum je povezan sa gotovo svim predmetima, stvarajući osnovu za ispunjenje obaveza studenata iz dijela nastavnog plana i programa za odgovarajući predmet.
KOMPATIBILNOST	Ovakvo upoznavanje studenata sa tehnikama rada u obliku praktikuma je zastupljeno na gotovo svim ozbiljnijim visokoškolskim ustanovama iz ove oblasti u Evropi.
SADRŽAJ PREDMETA:	
U sklopu ovog praktikuma studenti preuzimaju i proučavaju Uputstvo za pripremu i izradu seminarskih, završnih i diplomskih radova i u konsultacijama sa mentorima rade na svom rvom seminarskom radu čija tem nije bitna, već se naglasak stavlja na tehniku rada i poštovanje pravila iz oblasti kao što su: izbor teme, izbor i sakupljanje literature, sadržaj i stuktura seminarskog rada, navođenje literature, citiranje i druge stvari vezane za korektan izgled seminarskog rada kao što su izbor formatiranja i štampanje završenog dokumenta.	
LITERATURA	Priručnik – Uputstvo za izradu seminarskih, završnih i diplomskih radova

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI	
ISPITNE OBAVEZE	Pregled probnog seminarskog rada i utvrđivanje korektnosti rada. U praktikumu se ne dodjeljuje ocjena već se samo dodjeljuju ECTS bodovi. Uslovi za ispunjenje obaveze: Korektno urađen probni seminarski rad.
OBIM PREDMETA	Praktičan rad: 20 časova Samostalni rad: 30 časova

ECTS		ECTS bodovi 3 (tri)						
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
0	20	0	0	0	30	6	56	2.80
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	RAČUNOVODSTVO
ŠIFRA PREDMETA	MP-R-1
Dodatak 28	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet ima za cilj da studente uvede u osnovne pojmove računovodstva i knjigovodstva i da ih kroz teorijsku i praktičnu obuku osposobi za samostalno rukovanje materijom vezanom za evidentiranje poslovni h rezultata.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa predmetima Mikroekonomija i Poslovne finansije koji mu prethode i koji studente već djelomično uvede u materiju koja će se izučavati, čime s eostavlja odsta prostora za praktičan rad studenata i za sticanje praktičnih znanja
KOMPATIBILNOST	Korespondira sa sličnim programima na svim visokoškolskim institucijama u zemlji i inostranstvu koje izvode studijski program poslovne ekonomije, pod nazivom računovodstvo (Accounting). Npr., program istog naziva i sadržaja izvodi se na: Ekonomskom fakultetu u Ljubljani, Facolta di Economia Torino, Universita Commerciale Luigi Bocconi Milano, Faculty of Business, Economics and Social Studies Trinity College Dublin.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Izučavanje predmeta počinje uvođenjem pojma, definicije i podjele računovodstva. U temama vezanim za sadržaj računovodstva se obrađuju knjigovodstvo sa pojmom i sistemima knjigovodstva, računovodstveno planiranje, kontrola i analiza. Slijede osnovni sistemi dvojnog knjigovodstva sa temama vezanim za sredstva i izvore sredstava, bilansi sa principima postavljanja bilansa i dejstvom poslovnih promjena na bilans, zatim konta i raščlanjivanje bilansa na konta i sastavljanje bilansa na osnovu konta, oblici i vrste konta, dnevnik i zaključni list.</p> <p>U nastavku slijede metode i knjigovodstvena tehnika sa prenosnim i kopirnim knjigovodstvom i primjenom računara u računovodstvu. Nadalje se proučavaju greške u knjigovodstvu sa pojmom i vrstom grešaka, postupcima iznalaženja grešaka i ispravljanjem grešaka.</p> <p>Sljedeća oblast je kontni okvir – plan sa sadržinom kontnog okvira po klasama i značajem kontnog okvira za upravljanje i rukovođenje (kontni plan kao instrument evidencije, kontorle, analize i planiranja i analitički plan kao instrument vođenja poslovne politike).</p> <p>U drugom dijelu se proučavaju poslovni događaji po kontnom okviru (knjiženje). Tu spadaju teme kao što su: neuplaćeni upisani kapital i stalna imovina – sredstva, uključujući i nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva (zemljišta i šume, sredstva za rad, građevinski objekti, višegodišni zasadi, osnovno stado, ostala sredstva za rad), zatim zalihe materijala, nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi, kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina, kapital (osnovni kapital, rezerve, neraspoređeni dobitak), dugoročna rezervisanja i obaveze uključujući i obaveze iz poslovanja i specifičnih poslova, obaveze</p>	

za zarade, naknade, poreze i doprinose i druge dažbine i pasivna vremenska ograničenja.	
U ovom dijelu se proučavaju i teme vezane za rashode – troškove sa pojmom i klasifikacijom troškova, metodama izračunavanja cijene koštanja, knjigovodstveno evidentiranje rashoda – troškova (knjiženje po granama), nakon toga logički slijede teme vezane za prihode gdje je obuhvaćeno knjiženje po odgovarajućim granama.	
Predmet se zaključuje teamma vezanim za otvaranje i zaključak računa uspjeha i stanja, vanbilansnu evidenciju i obračun troškova.	
LITERATURA	Osnovna literatura: Š.Berberović - Računovodstvo Dopunska literatura:
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI	
PREDISBITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima: Redovno i aktivno učešće u nastavi 10 poena Tri testiranja po20 poena 60 poena <u>Seminarski rad</u> 10 poena Ukupno predisbitnih poena 80 poena U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8
ISPITNE OBAVEZE	Pismeni i usmeni ispit. Uslovi za izlazak na pismeni ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Položen pismeni dio ispita. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova

ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	45	2	25	15	15	6	138	6
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	SREDNJI POSLOVNI ENGLISKI JEZIK
ŠIFRA PREDMETA	PEJ-3
Dodatak 29	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je unapređenje osnovnih znanja iz poslovnog engleskog jezika i upoznavanje sa sve većim brojem poslovnih situacija i tema iz poslovnog svijeta.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet se nastavlja na Elementarni poslovni engleski jezik i uvod je u proučavanje Višeg poslovnog engleskog jezika.
KOMPATIBILNOST	Engleski jezik se proučava po metodi Market Leader, pa je kompatibilan sa kursevima engleskog jezika na većini visokoškolskih ustanova u zemljama u kojim engleski jezik nije materinji.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Ovaj predmet je nastavak prethodnog kursa i nastavlja da se bavi prethodnom tematikom vezanom za razne poslovne situacije uz istovremeni napredak u proučavanju engleskog jezika sa gramatičke i pravopisne strane. Istovremeno se nastavlja sa laganim uvođenjem pojmova iz oblasti ekonomije i menadžmenta, pri čemu se mogu steći i vrlo korisna znanja iz oblasti koje se proučavaju.</p> <p>Od poslovnih tema i situacija proučavaju se sljedeće: Diskusija o idejama o karijeri, Zahtjevi i ponude, Diskusija o trgovini preko Interneta (virtuelni novac, web stranica kompanije koja prodaje odjeću, intervju sa on line knjižarom, Pregovori i postizanje sporazuma (pregovaranje o zajedničkom ulaganju), Tipovi kompanija (predstavljanje kompanije, izrazi koji se koriste za predstavljanje kompanije), Ideje (članci o velikim idejama, izbor najbolje ideje za novi posao), Diskusije o uzrocima stresa (prava žena na poslu, kategorizacija i rangiranje stresova, planovi za smanjenje stresa na poslu, učestvovanje u diskusijama o stresu), korporativna zabava (čestitke i kratki razgovori, razgovor o jelu i piću, izbor najbolje lokacije za održavanje konferencije), Ideje o marketingu (izrada brošure o proizvodu, lansiranje proizvoda, ponovno uvođenje proizvoda na tržište), Planiranje, Prekidanje sastanaka i razjašnjenja, Pisanje pisama, Diskusija o kvalitetima i znanjima dobrog menadžera (internacionalni menadžer), Poboľšanje načina zajedničkog rada, Konflikti u menadžmentu (pregovaranje i rješenje konflikta, razrješenje konflikta sa jednim zaposlenim), Uslovi za pokretanje novog posla u privatnom i javnom sektoru (razvijanje nove industrije, izbor lokacije nove fabrike, problemi sa kalkulacijama nove proizvodnje), Najomiljeniji proizvodi (lansiranje novog proizvoda, izbor novih proizvoda za prodavnicu).</p> <p>Kod gramatike i pravopisa se posebna pažnja posvećuje utvrđivanju znanja stečenih u prva dva kursa i postepeno se dodaju nova, posebno ona vezana za pravilnu upotrebu pojedinih riječi u različitim situacijama. Nastavlja se i utvrđivanje pravilnog slaganja glagolskih vremena u raznim situacijama, te pravilan red riječi u rečenici. U ovoj fazi se lagano napušta klasičan način učenja gramatike i sve više se ide ka asimilativnoj metodi učenja jezika.</p>	

LITERATURA	Evans, E.(1998). Market Leader – An Pre-Intermediate Business English Course. <i>Addison Wesley Longman Limited. David Cotton, David Falvey, Simon Kent (Coursebook & Study book)</i>												
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI													
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>20 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	20 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	20 poena												
Tri testiranja po20 poena	60 poena												
Ukupno predisbitnih poena	80 poena												
50-59 poena	ocjena 6												
60-69 poena	ocjena 7												
70-80 poena	ocjena 8												
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10		
50-59 poena	ocjena 6												
60-69 poena	ocjena 7												
70-80 poena	ocjena 8												
81-90 poena	ocjena 9												
91-100 poena	ocjena 10												
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 60 časova</p>												
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)												
Tabela opterećenja studenata													
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS					
30	60	2	15	15	0	0	122	6.1					
OCJENJIVANJE	<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>												

NAZIV PREDMETA:	TEHNOLOŠKI SISTEMI
ŠIFRA PREDMETA	TEH-1
Dodatak 30	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima iz oblasti proizvodnje i proizvodnih sistema, te sa osnovnim grupama i vrstama proizvoda procesne industrije.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je djelimično povezan sa predmetom Upravljanje projektima, kome je prethodnik, a najznačajnije je povezan sa predmetom Preduzetništvo i samostalnim radom Biznis plan, gdje pravi dobru uvodnu osnovu za projektovanje proizvodnih sistema. Takođe doprinosi lakšem radu u predmetu Komercijalno poslovanje.
KOMPATIBILNOST	Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta (Slovenija), Tehnološki sistemi in varstvo okolja; Technische Universitaet Kaiserslautern – Lehrstuhl fuer Fertigungstechnik und Betriebsorganisation (Njemačka), <i>Systeme der Produktion</i> (Proizvodni sistemi)
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predmet proučava četiri cjeline:</p> <p>I DIO: Osnove projektovanja tehnoloških sistema U ovom dijelu se proučavaju osnovni koncepti projektovanja počev od investiciono - tehničke dokumentacije, na šta se nadovezuje razvoj ideje do proizvoda, usklađivanje tehnologije i procesa u sistemu. Nakon toga slijedi izbor koncepcije i sinteza sistema. Nadalje se utvrđuju osnove za projektovanje tehnoloških sistema sa matematičkom obradom rezultata, eksperimentima u poluindustrijskim razmjerama i na nivou probnog postrojenja. Nadalje se tretiraju problemi tipa: izbor optimalne veličine, oblika i stepena mehanizacije procesnog sistema, izbor reaktora i izbor aparata i uređaja. Konačno se vrši upoznavanje sa bilansiranjem u fazi projektovanja i bilansiranjem u tekućoj proizvodnji.</p> <p>II DIO: Tehnološka ekonomika U ovom dijelu se proučavaju teme kao što su: Klasifikacija i značaj procesne industrije u ukupnoj industrijskoj proizvodnji, Upravljanje proizvodnjom, Bitne tehnološke karakteristike proizvodnje, Organizacija proizvodnje, Informacioni sistemi u upravljanju proizvodnjom, primjena računara u procesnoj industriji i Ekonomska analiza proizvodnje, sa ocjenom ekonomskih karakteristika ostvarene proizvodnje, ocjenom ostvarenog obima proizvodnje i poslovanja, ocjenom ekonomskih karakteristika materijalnih troškova, ocjenom ekonomskih karakteristika amortizacije i ekonomskim značajem sistema za razvoj stimulacije i motivacije za rad.</p> <p>III DIO: TEHNOLOŠKE OPERACIJE</p>	

Informativno upoznavanje sa tehnološkim operacijama procesne industrije podijeljenim u tri osnovne grupe: mehaničke, toplotne i difuzione operacije. Uspostavljanje veze između tehnoloških operacija i postupaka, te integracija u proizvodni sistem.

IV DIO: PROIZVODI PROCESNE INDUSTRIJE

Ovaj dio obrađuje proizvode procesne industrije, ali se jak naglasak stavlja i na tehnologije proizvodnje, dok se manje pažnje posvećuje klasifikacijama proizvoda. Obrađuju se sljedeće proizvodnje i proizvodi: metalurgija i obrada metala (crna metalurgija, proizvodi od željeza i čelika, zaštita metala od korozije, obojena metalurgija), zatim neki anorganski proizvodi (vazduh, kiseonik i vodonik, hlor, azota, sumpor i njihova jedinjenja i jedinjenja alkalnih metala), đubriva (vještačka i prirodna), boje i lakovi, građevinski materijal, keramički proizvodi, vatrostalni materijali, abrazivni materijali, staklo i staklena roba.

Iz oblasti organske tehnologije proučavaju se sljedeće tehnologije i grupe proizvoda: goriva (čvrsta, tečna, gasovita i nuklearna goriva i maziva), guma i proizvodi od gume, plastične mase, neka važnija organska jedinjenja, drvo, celuloza i papir, tekstilna roba, koža i kožni proizvodi.

Posebna pažnja se posvećuje prehrambenim proizvodima. Proučavaju se sastav prehrambenih proizvoda, pravilna ishrana, konzerviranje životnih namirnica i metode konzerviranja, podjela i higijenska ispravnost životnih namirnica, životne namirnice biljnog porijekla (žitarice i proizvodi od žita, povrće, voće i prerađevine, šećer i slatki proizvodi, masti i ulja), namirnice životinjskog porijekla (meso i proizvodi od mesa, mlijeko, jaja i prerađevine). Ukratko se vrši upoznavanje i sa proizvodnjom alkoholnih pića i sredstava za pranje, čišćenje i ličnu higijenu.

LITERATURA

Osnovna literatura: Z.Novaković: Tehnološki sistemi
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISPITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..
Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po20 poena	60 poena
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>
Ukupno predispitnih poena	80 poena

U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8

ISPITNE OBAVEZE

Usmeni ispit.
Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen

	seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10								
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 40 časova								
ECTS	ECTS bodovi 7 (sedam)								
Tabela opterećenja studenata									
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS	
30	40	2	25	15	20	6	138	6.90	
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E								

NAZIV PREDMETA:	TEORIJA SISTEMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-TS-1
Dodatak 31	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti shvate osnove poslovnih procesa i sistema i da im se predstavi korištenje informacionih sistema u poslovanju, u opštem procesiranju podataka, kao i u široj oblasti sistema za informisanje i podršku menadžmenta.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Teorija sistema je uvodni predmet u razmatranje sistema kao opšteg pojma pa predstavlja temelj i predmetima koji se bave sistemoima, kao što je Organizacija poslovnih sistema, Tehnološki sistemi i drugi.
KOMPATIBILNOST	Dublin City University (Irska), <i>Business Organization</i> (Organizacija poslovanja); Tennessee Campus Collaborative (SAD), <i>Business Information Systems</i> (Informacioni sistemi u poslovanju); Fakultet organizacionih nauka Beograd, <i>Teorija sistema</i> ; Univerzitet SlobomirP Bijeljina, <i>Teorija sistema</i> ;
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p><i>Koncept:</i></p> <p>Studenti trebaju steći znanje o poslovnim funkcijama preduzeća, sposobnost da povežu računovodstvenu funkciju sa osnovnim poslovnim funkcijama, razumijevanje koncepta poslovnog sistema i osnovnih modela, sposobnost da opišu standardne poslovne organizacijske grafikone, razumijevanje uloge informacije u poslovanju, razumijevanje teorije poslovnih sistema.</p> <p><i>Struktura:</i></p> <p>Poslovni bekgraund Organizacija poslovanja Informacije u poslovanju Informisanje menadžmenta Poslovne funkcije Finansijski sistemi Finansijska analiza Finansijsko knjigovodstvo Knjigovodstvo troškova Sistemski pristup: priroda sistema i podsistema, kontrolni sistemi, Informacioni koncepti: vrijednost uloga i karakteristike informacije, informacije za različita funkcionalna područja i nivoe menadžmenta Računari u poslovanju: razvoj u sistemima za obradu podataka - korištenje računara i opreme za</p>	

obradu podataka Sistemi za obradu transakcija Automatizacija uobičajenih poslovnih funkcija: informisanje menadžmenta, podrška odlučivanju, informacioni sistemi za donosioce odluka, automatizacija kancelarijskog poslovanja.															
LITERATURA															
	Teorija sistema, Bratislav J. Petrović, Mikić Đ., Teorija i strategija odlučivanja, Koledž „Janjoš“ Prijedor, 2007. Sikavica P. i dr., Poslovno odlučivanje, Zagreb, 2004. Essential Modern Management, Tiernan, S.D., Morley, M.J., Foley, E. Gill & McMillan 2001 Supplementary Business Organisation and Management ,														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td style="text-align: right;">80 poena</td> </tr> </table> U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarSKI rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	Predavanja: 45 časova Vježbe: 15 časova														

ECTS		ECTS bodovi 6 (šest)						
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
45	15	2	22	15	15	6	120	6.0
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE KVALITETOM
ŠIFRA PREDMETA	MP-QM-1
Dodatak 32	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	<p>Studenti treba da se upoznaju sa sistemsko-procesno-modelskim pristupom, koji na najefikasniji način vodi ka ispunjenju, odnosno prelasku na zahtjeve standarda serije ISO 9000:2000. Cilj je usvajanje poslovnog pristupa koji studente osposobljava za kontinuirano, samostalno podizanje sopstvenog nivoa kvaliteta u budućim poslovnim projektima do nivoa svjetskih standarda..</p>
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Organizacija preduzeća, Upravljanje projektima, Mikroekonomija
KOMPATIBILNOST	University of Illinois at Urbana-Champaign (SAD), <i>Quality Management and Business Process Improvement</i> (Upravljanje kvalitetom i poboljšanje poslovnog procesa); Fakultet za preduzetni menadžment Novi Sad, <i>Upravljanje kvalitetom</i> , Fakultet organizacionih nauka Beograd, <i>Upravljanje kvalitetom</i>
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Studenti kroz samostalnu analizu i grupno – putem studija slučaja nastoje da sagledaju svu problematiku koja se ispoljavala, koja se ispoljava i koja se očekuje tokom primjene zahtjeva različitih standarda i njihovih revizija. Upoznaće se sa odgovarajućim pristupom rješavanju ove problematike koji je provjeren u velikom broju poslovnih sistema, a na konkretnom primjeru svog projektovanog poslovnog sistema moći će da identifikuju procese.</p> <p>Pažnja se posebno posvećuje oblastima:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ upravljanja poslovnim sistemom i njegovim organizacionim dijelovima, ▪ primjene zahtjeva standarda sistema upravljanja, ▪ razvoja poslovnog sistema, ▪ projektovanja organizacione strukture i sistematizacije radnih mjesta, ▪ inženjeringa i reinženjeringa procesa ▪ projektovanja informacionih sistema, itd. <p>Iz literature se u pomenutim oblastima naglašava sljedeći pristup:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stvaranje kvaliteta proizvoda u svim fazama, od razvoja, preko projektovanja, tehnologije, proizvodnje, do servisiranja ▪ Istorijski razvoj kvaliteta ▪ Savremeno upravljanje kvalitetom proizvoda ▪ Interakcija – osnova za pristup unapređenju kvaliteta u preduzeću 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Međusobna povezanost razvoja tehnologija i sistema kvaliteta ▪ Troškovi kvaliteta ▪ Modeli organizacije upravljanja sistemom kvaliteta u industriji ▪ Uticajni faktori na kvalitet proizvoda ▪ Tipični primjeri kontrole kvaliteta 															
LITERATURA	Milutin Đuričić, <i>Upravljanje kvalitetom</i> (Beograd: 2000.) Zdravko Glušica, <i>Implementacija ISO 9001:2000</i> (Beograd: 2003.)														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td style="text-align: right;">80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	Seminarski rad	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
Seminarski rad	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Predavanja:</td> <td style="width: 15%;">30 časova</td> <td style="width: 70%;"></td> </tr> <tr> <td>Vježbe:</td> <td>30 časova</td> <td></td> </tr> </table>	Predavanja:	30 časova		Vježbe:	30 časova									
Predavanja:	30 časova														
Vježbe:	30 časova														

ECTS	ECTS bodovi	6 (šest)
Tabela opterećenja studenata		

Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	25	15	15	6	123	6.15
OCJENJIVANJE		Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E						

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-HR-1
Dodatak 33	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studente upozna sa teorijskim i praktičnim aspektima upravljanja ljudskim resursima, gdje se težište ne postavlja na formalnu organizaciju, već na psihološke, etičke, sociološke i antropološke aspekte ove oblasti upravljanja.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa predmetima Poslovna kultura, Odnosi s javnošću i Organizacija poslovnih sistema, koji svi prethode ovom predmetu, tako da u postavljanju osnove sa raznih strana, a ovim predmetom se pravi sinteza.
KOMPATIBILNOST	<u>Italija</u> – University of Torino, Faculty of Economics – Human Resource Management; <u>Slovenija</u> – Univerza v Ljubljani, EF Ljubljana – Human Resource Management; <u>Švedska</u> – University of Goeteborg – Human Resource Development and Labour Relations; <u>Španjolska</u> - University of Zaragoza, School of Economics – HRM; <u>Finska</u> – University of Helsinki, Helsinki School of Economics and BA – Managing people in a global environment; <u>Irska</u> - Dublin City Business School, Dep. for Economics – HR Strategies, University College Cork, Dep. for Economics – HR Economics; <u>Grčka</u> - Athens University of Economics and Business – Personal management, Aristotle University of Thessaloniki, Dep. of Economics – HRM
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Izučavanje otpočinje definisanjem i istorijskim osvrtom na razvoj menadžmenta sa definisanjem menadžmenta ljudskih resursa i ulogom ljudskog faktora u organizaciji. U nastavku se otpočinje sa razmatranjem tema vezanih za menadžment i kulturna sredina gdje se izučavaju specifičnosti evropskog, američkog i japanskog menadžmenta. Slijede teme koje obuhvataju planiranje ljudskih resursa sa ulogom i važnošću planiranja ljudskih resursa, faktorima koji utiču na planiranje ljudskih resursa i planiranje potreba ljudskih resursa.</p> <p>Novo poglavlje se bavi temom izbor i upravljanje ljudskim resursima gdje se posebna pažnja posvećuje procesu upravljanja ljudskim resursima, upravljanju ljudskim resursima na Internetu, pronalaženju i izboru kadrova i zapošljavanje preko Interneta. Zatim slijedi identifikacija i selekcija menadžera gdje se obrađuju teme kao što su važnost i problemi selekcije menadžmenta i biranje budućih menadžera. Uz temu vezanu za uvođenje u posao obrađuju se prelaz iz škole na rad, karakteristike početnog radnog razdoblja, kako i ko uvodi nove radnike u posao, probni rok, promjena radnog mjesta, napredovanje.</p> <p>Zatim se prelazi na obučavanje kadrova gdje se uz definisanje osnovnih pojmova pravi distinkcija između obrazovanja i obučavanja pa slijede teme obučavanje novih radnika, obučavanje kadrova, proces obučavanja, simulatori u obučavanju, proces pripremanja menadžera i pristup obučavanju i obrazovanju u našim preduzecima i potreba</p>	

za transformacijom. Nakon toga se izučavanje prebacuje u oblast ličnosti, gdje se izučava pojam ličnosti, promjenljive koje utiču na razvoj ličnosti, struktura ličnosti, tipovi ličnosti i osnovne karakteristike ličnosti radnika. Iza toga se izučavaju grupe sa utvrđivanjem pojma i osnovnih karakteristika grupa, pa izučavanje dalje obuhvata strukturu grupe, dimenzije funkcionisanja grupe, odnose u grupi, grupnu dinamiku, organizacione grupe i faze u razvoju grupe. Nadalje predmet obuhvata organizaciono ponašanje i kulturu preduzeća, pa prelazi na uslove radne okoline gdje tretira pitanja uticaja buke, vlage temperature i vlage, ali i druge stvari kao što su muzika ili osvjetljenje radnog mjesta. Na ove teme se nadovezuje područje vezano za radnu motivaciju gdje se najprije definiše motivacija, a onda se postepeno uključuju sljedeće teme: razvoj teorija o motivaciji, savremene teorije o motivaciji, upotreba motivacionih tehnika u upravljanju ljudskim resursima, te samomotivacija. Nadalje se definišu i obrađuju pratioci ljudskog rada kao što su umor, odmor, stres, konflikti i slično.

Predmet se završava temama vezanim za poslovnu komunikaciju gdje se najprije definišu komunikacije, pa se obrađuje komunikacioni sistem, oblici komunikacija, značaj efektivne komunikacije, smetnje u komunikaciji, posljedice loših komunikacija i informisanja i komunikacija i globalizacija.

LITERATURA

Osnovna literatura: A.Đokić: Upravljanje ljudskim resursima
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISPITNE OBAVEZE

Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..
Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:

Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena
Tri testiranja po20 poena	60 poena
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>
Ukupno predispitnih poena	80 poena

U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:

50-59 poena	ocjena 6
60-69 poena	ocjena 7
70-80 poena	ocjena 8

ISPITNE OBAVEZE

Usmeni ispit.
Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.

	Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu: 50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10							
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova							
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE PROJEKTIMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-UP-1
Dodatak 34	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet ima za cilj da studente uvede u svijet projekata i projektovanja i da im dadne praktična znanja iz oblasti pripreme, praćenja, izvršenja i kontrole projekata.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet proučava jednu specifičnu oblast upravljanja tako da su mu temelji postavljeni u premetim Osnove menadžmenta i Preduzetništvo, a u nekim segmentima se oslanja i na premet Poslovne finansije.
KOMPATIBILNOST	Linfield College (SAD), <i>Project Management</i> (Upravljanje projektima); University of Washington (SAD), <i>Project Management</i> (Upravljanje projektima); Cass Business School (Velika Britanija), <i>Project Management</i> (Upravljanje projektima); Ekonomski fakultet u Rijeci, <i>Projektiranje organizacije i upravljanje projektima</i> ; Fakultet za preduzetni menadžment Novi Sad, <i>Upravljanje projektima</i>
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predmet obrađuje materiju upravljanja projektima sa različitih aspekata i u različitim razdobljima unutra odvijanja projekta. Najprije se postavljaju temelji kroz teme ezane za preduzeće i njegovo okruženje gdje se tretiraju pravna forma preduzeća, njegov kapital, strategija, kultura, organizacija i okruženje. Ova oblast se završava sa upravljanjem preduzećem.</p> <p>Nakon toga se uvodi pojam i vrste projekata sa definisanjem projekta, vrstama projekata i životnim ciklusom projekata. Slijede teme kao što su ocjena projekta sa stanovišta tražnje, ocjena projekta sa stanovišta konkurencije, ocjena projekta modelom „prelomne tačke“ a slijedi procjena projekta sa finansijskog aspekta. U tom sklopu se obrađuju teme procjena finansijske mogućnosti investitora projekta (profitabilnost, likvidnost i aktivnost) i ocjena finansijske mogućnosti investitora projekta. U nastavku slijedi procjena vrijednosti imovine investitora projekta, pa se prelazi na ocjenu efikasnosti (profitabilnosti) ulaganja u projekat gdje se obrađuju dinamičke metode ocjene i rangiranje investicionih projekata i statičke metode ocjene i rangiranje investicionih projekata, kao što su metoda roka povraćaja uloženih sredstava i metoda računovodstvene stope prinosa.</p> <p>Slijede važna poglavlja koja obrađuju ocjenu likvidnosti projekta, finansiranje projekta i tehnike mrežnog planiranja (tmp), gdje se obrađuju razvoj tehnike mrežnog planiranja, osnovne karakteristike metoda mrežnog planiranja, analiza strukture, analiza vremena i analiza troškova po metodi pert.</p> <p>Novo područje se bavi izučavanjem koncepta upravljanja projektom sa težištem na razvoju i definisanju koncepta upravljanja projektom, osnovnim karakteristikama koncepta upravljanja projektom, osnovnim konceptom upravljanja projektom,</p>	

funkcionalnim konceptom project management-a i procedura upravljanja biznis projektima. Na ovo se nadovezuje organizacija za upravljanje projektima gdje se obrađuju tipovi organizacije kao što su funkcionalna, matrična i projektna organizacija i kontingencijski pristup.

Predmet se završava temama vezanim za planiranje realizacije projekta, gdje je posebno težište dato na planiranje vremena realizacije projekta, planiranje resursa (planiranje materijala, planiranje i nabavka opreme, planiranje radne snage, nivelisanje resursa) i planiranje troškova realizacije projekta. Logički slijede praćenje i kontrola realizacije projekta i to praćenje i kontrola vremena realizacije projekta, resursa, utrošenog materijala i troškova realizacije projekta, te sistem operativnog planiranja i praćenja realizacije projekta i konačno sistem izvještavanja o realizaciji projekta.

LITERATURA

Osnovna literatura: P.Vasilčić: Upravljanje projektima
Dopunska literatura:

PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI

PREDISBITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:													
	<table border="0"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena													
Tri testiranja po20 poena	60 poena													
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>													
Ukupno predisbitnih poena	80 poena													
50-59 poena	ocjena 6													
60-69 poena	ocjena 7													
70-80 poena	ocjena 8													
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10			
50-59 poena	ocjena 6													
60-69 poena	ocjena 7													
70-80 poena	ocjena 8													
81-90 poena	ocjena 9													
91-100 poena	ocjena 10													
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova</p>													

ECTS

ECTS bodovi 6 (šest)

Tabela opterećenja studenata

Preda-	Vježbe	Ispit	Priprema	Priprema	Semi-	Konsul-	Ukupno	ECTS
--------	--------	-------	----------	----------	-------	---------	--------	------

vanja			ispita	testovi	narski	tacije	sati	
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00
OCJENJIVANJE			Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E					

NAZIV PREDMETA:	VIŠI POSLOVNI ENGLISKI JEZIK
ŠIFRA PREDMETA	PEJ-4
Dodatak 35	
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Upoznavanje studenata sa poslovnom terminologijom i njihovo osposobljavanje za elementarnu komunikaciju u oblasti menadžmenta. Rad na ključnim gramatičkim jedinicama neophodnim u svakodnevnom govoru, ali i razvijanje svih neophodnih vještina za aktivno služenje engleskim jezikom. Studenti se upoznaju sa različitim komunikacionim situacijama, kao što su telefonski razgovori, poslovni sastanci, pregovaranje itd.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Elementarni poslovni engleski, Srednji poslovni engleski
KOMPATIBILNOST	Predmet je kompatibilan sa programima poslovnog engleskog jezika u zemljama van engleskog govornog područja. Standardizovan je prema "Market Leader" udžbeniku.
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Idioms Communications Noun compounds International Marketing Multi-word verbs Building relationships Present and Past tenses Success Passives Job Satisfaction Intensifying adverbs Risk Conditionals E – commerce Revision Team building Modal Perfect Raising finance Dependant prepositions Customer service Gerunds Crisis Management Noun phrases with or without of Management styles Writing practices, writing a complaint Revision</p>	

Takeovers and mergers Writing: report The future of business Revision															
LITERATURA	Evans, E.(1998). Market Leader – An Intermediate Business English Course. <i>Addison Wesley Longman Limited. David Cotton, David Falvey, Simon Kent (Coursebook & Study book)</i>														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Pismeni i usmeni ispit. Uslovi za izlazak na pismeni ispit: Odslušana predavanja Uslovi za izlazak na usmeni ispit: Položen pismeni dio Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 60 časova</p>														

ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	60	2	15	15	0	0	122	6.10
OCJENJIVANJE		<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>						

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJAČKI INFROMACIONI SISTEMI
ŠIFRA PREDMETA	MJU-EO-6
Dodatak 36	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Osnovi cilj predmeta Upravljački informacioni sistemi je upoznavanje studenata sa primenom informacionih sistema u savremenom poslovnom okruženju, gde se informacioni sistemi koriste za povećanje profitabilnosti, udela na tržištu, poboljšanje usluge svojim kupcima, kao i za poboljšanje svakodnevnog poslovanja.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Informacione tehnologije, Informacije i komunikacije, Projektovanje inf.sistema, Arhitektura računara
KOMPATIBILNOST	The Pennsylvania State University (SAD), The Intelligent Information Systems; Upravljački informacioni sistemi, Ekonomski fakultet Subotica (Srbija), Upravljački informacioni sistemi, Ekonomski fakultet Podgorica (Crna Gora), Elektronski fakultet Niš (Srbija), Intelligent Information Systems.
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p><i>Koncept:</i> Studenti će naučiti osnove Infosphere Warehouse, način modelovanja procesa poslova u poslovnim i organizacionim sistemima pomoću alata BPwin, karakteristike Internet podržanih transakcionih informacionih sistema, osnove Business Inteligence, karakteristike informacionih sistema koji se koriste za upravljanje dokumentima, OLAP, Web mining, standard IDEFO, vrste sistema za podršku grupnom odlučivanju, osnove veštačke inteligencije, namenu neuronskih mreža i inteligentnih agenata, način na koji nastaju ekspertni sistemi, karakteristike izvršnih informacionih sistema, osnove ERP sistema. Tokom realizacije nastave na ovom predmetu studenti će imati priliku da razmene praktična iskustva sa stručnjacima iz ComTrade-a u radu na razvoju CRM sistema i da se upoznaju sa funkcionalnostima ERP rešenja kompanije Microsoft - Dynamics NAV, kao i sa funkcionalnostima CRM rešenja kompanije Oracle - Siebel CRM</p> <p><i>Struktura:</i> Teorijska nastava Osnovni pojmovi: Podatak, informacija i znanje, platforma IT, Arhitektura i infrastruktura IT, Infrastruktura savremenog poslovnog okruženja, Pritisci koji se javljaju u poslovanju i uloga IT u podršci i rešenjima; Tipovi IS (klasifikacija po nivoima menadžmenta): Komponente informacionih sistema, Tipovi IS prema nivou podrške organizaciji; Strategijski IS: Porterov model sila konkurencije, Strategije sticanja konkurentske prednosti, Načini upravljanja informacionim</p>	

<p>resursima; IS i organizacija (IS funkcionalnih celina, sistemi za planiranje resursa, sistemi za CRM i SCM): Sistemi za obradu transakcija, Upravljački informacijski sistemi i podrška koju pružaju funkcionalnim celinama organizacije, Sistemi za planiranje resursa preduzeća, Sistemi za upravljanje odnosima sa kupcima, Sistemi za upravljanje lancem snabdevanja, Ekstranet i razmena standardizovanih podataka; Upravljanje podacima i znanjem: Životni ciklus podataka, Izvori podataka, načini prikupljanja podataka, Pojam baze podataka, Skladišta podataka i uloga u podršci odlučivanju, Procedure upravljanja podacima u organizaciji, Pojam znanja i vrste znanja, Upravljanje znanjem; E-učenje i rad na daljinu, telemedicina i prisustvo na daljinu: Primena mreža u poslovanju, Pojam veb 2.0, E-učenje i učenje na daljinu, Rad na daljinu iz aspekta poslodavca i zaposlenog; Osnovni pojmovi e-poslovanja: E-trgovina, osobine, prednosti i ograničenja, Klasifikacija e-poslovanja, E-plaćanja, E-novac, Servisi za podršku e-trgovini, plaćanju i logistici, Etička pitanja e-poslovanja; Mobilno računarstvo i m-trgovina: Bežični uređaji i mediji prenosa, Bežične mreže prema dometu, Mobilno računarstvo i mobilna trgovina, Primene m-trgovine, Sveprisutno računarstvo i tehnologije koje su u njegovoj osnovi, Pretnje bežičnim mrežama; Analiza izveštaja; Diskusija i ocenjivanje izveštaja; Sistemi za podršku menadžmentu (SPO, ES, UIS): Pojam menadžmenta, odlučivanja i podrške odlučivanju, Multidimenzionalna analiza podataka i data mining, Digitalne kontrolne table, Vizualizacija podataka, virtuelna stvarnost, Pojam veštačke inteligencije, Ekspertni sistemi i komponente, Obrada prirodnog jezika, pojam neuronske mreže; Odlučivanje pri nabavci IS (metodi proračuna troškova, procena isplativosti i troškova eksploatacije): Proces planiranja u IT, Pojam procesa, Životni ciklus razvoja softvera, Alternativne metode razvoja softvera, Mogućnosti nabavke IT, kriterijumi za izbor, Procena troškova posedovanja sistema, Uloga održavanja; Proces selekcije dobavljača: Zaštita informacionih resursa, Pretnje sa kojima se susrećemo kod zaštite informacija, Mehanizmi i postupci zaštite, Politike zaštite, Osnovni pojmovi kriptografije, Kontinuitet poslovanja i procesi koji ga obezbeđuju, Planiranje oporavka od katastrofe.</p>															
LITERATURA	Lazo Roljić, Đuro Mikić, Informacije – sistemi - upravljanje , Visoka škola za ekonomiju i informatiku, Prijedor, 2012,														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table border="0"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po</td> <td>20 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po	20 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po	20 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	Usmeni ispit.														

	<p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <p>50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10</p>							
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova							
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)							
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E							

NAZIV PREDMETA:	EKONOMIKA PREDUZEĆA
ŠIFRA PREDMETA	MJU-EO-8
Dodatak 37	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	<p>Cilj programa:</p> <p>Nastavnim planom i programom iz predmeta se prezentiraju savremena rješenja i saznanja iz oblasti teorije i prakse organizovanja, U cjelini. Izučavajući predmet Ekonomika preduzeća, po ovom nastavnom planu, studentima se pruža mogućnost, da steknu osnovna znanja o organizaciji rada i sredstava u preduzeću, kao i da lakše rješavaju dileme u vezi sa izvorom modela organizacione strukture upravljanja i rukovođenja poslovanjem preduzeća u savremenoj praksi.</p>
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Javne finansije, Odnosi s javnošću,
KOMPATIBILNOST	<p>Ekonomski fakultet u Beogradu (Srbija), Ekonomika preduzeća, Ekonomski fakultet u Subotici (Srbija), Ekonomika preduzeća, Ekonomski fakultet u Nišu (Srbija), Ekonomika preduzeća, Universitat Pompeu Fabra, Faculty of Economic and Business Sciences, Barcelona, (Španija), Business Economics;</p>
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Organizacija: Preduzeće kao privredni organizam. Unutrašnja organizacija preduzeća. Opis funkcija. Povezivanje funkcija u sistem. Donošenje i izvršavanje odluka. Tipovi organizacije. Predmet ekonomike kao naučne discipline. Troškovi poslovanja. Prihodi. Finansijski rezultat i njegova raspodela. Principi poslovanja. Sredstva preduzeća. Osnovna sredstva. Obrtna sredstva. Tranzitni oblik sredstava. Izvori finansiranja. Kapital preduzeća. Kreditni izvori. Vrste preduzeća. Sistem upravljanja. Tržišna orijentacija i poslovna politika. Planiranje.</p> <p>Osposobljavanje studenata u finansijskom menadžiranju svih vrsta biznisa kao i čuvanje finansijskih resursa preduzeća.</p> <p>Ekonomika preduzeća proučava razvoj ekonomije, organizacione oblike reprodukcije, ekonomske principe reprodukcije, ulaganje sredstava u reprodukciju, ekonomsku stvarnost, proces proizvodnje, troškove i ostvarivanje dobiti. trošenje sredstava u proizvodnju, amortizaciju osnovnih sredstava. Zatim proučava : princip produktivnosti, princip ekonomičnosti i princip rentabilnosti.</p>	

LITERATURA	<p>B. Paunović, Ekonomika preduzeća: preduzeće, okruženje i ulaganja, Ekonomski fakultet, Beograd, 2010.</p> <p>D. Pokrajčić, Ekonomika preduzeća: principi i ciljevi, Ekonomski fakultet, Beograd, 2010.</p>																					
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI																						
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table border="0"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>								Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena																					
Tri testiranja po20 poena	60 poena																					
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>																					
Ukupno predisbitnih poena	80 poena																					
50-59 poena	ocjena 6																					
60-69 poena	ocjena 7																					
70-80 poena	ocjena 8																					
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table border="0"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>								50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6																					
60-69 poena	ocjena 7																					
70-80 poena	ocjena 8																					
81-90 poena	ocjena 9																					
91-100 poena	ocjena 10																					
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova																					
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)																					
Tabela opterećenja studenata																						
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS														
30	30	2	22	15	15	6	120	6.00														
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E																					

NAZIV PREDMETA:	STRATEGIJSKI MENADŽMENT
ŠIFRA PREDMETA	MFB-SM-3
Dodatak 38	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	<p>Cilj je ovog predmeta je informisati studente o ulozi i značaju strategijskog menadžmenta u upravljanju organizacijama, procesima i ljudima. Osim toga, cilj je razviti prezentacione vještine, sposobnost kritičkog dijaloga i sposobnost donošenja poslovnih odluka. Kolegij omogućava razvoj specifičnih i opštih kompetencija. Studenti će nakon odlušanog kursa biti u stanju da razlikuju strategiju od strategijskog menadžmenta iz različitih perspektiva, te da analiziraju slučajeve iz poslovne prakse (s obzirom na unutrašnje i vanjsko okruženje, resurse, prilike, prijetnje, snage i slabosti,...). Također će biti u mogućnosti da ponude moguće alternativne pravce rješavanja strateških izvora te da procijene koristi i rizike svih alternativnih rješenja kao i da preporuče najbolje alternativno rješenje kao i ocjenu te vrednovanje odabrane strateške alternative.</p>
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Osnove menadžmenta, Menadžment u trgovini, Menadžment malih i srednjih preduzeća
KOMPATIBILNOST	Queen's School of Business (Kanada), <i>Business Management and Communications</i> (Poslovni menadžment i komunikacije); Fakultet za preduzetni menadžment Novi Sad, <i>Komercijalno poslovanje</i> ; University in Bristol (Velika Britanija), <i>Marketing and Commercial Management</i> (Marketing i komercijalni menadžment);
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Definisanje pojmova vezanih uz strategijski menadžment. Proces strategijskog menadžmenta. Strateška analiza okruženja (metode i tehnike analize unutarnjeg i vanjskog okruženja). Postavljanje vizije, misije i ciljeva poduzeća. Konkurentska prednost i generičke konkurentne strategije. Izrada strategijskog plana. Strategija društvene odgovornosti, poslovne strategije, korporacijske i unkcijske strategije – tipovi strategija i njihove značajke. Strateška portfolio analiza. Strateški izbori tijekom industrijske evolucije.</p> <p>Formulisanje strategije. Implementacija strategije. Strateška kontrola. Strateški savezi i partnerstva. Globalni strateški menadžment. Modeli projektnog strategijskog upravljanja</p>	

(Glueck-Jauchov model, Rue i Hollandov model, model stratejskog upravljanja kao iterativni proces, Hinterhuberov model, Ansoffov model i Ackerov model)															
LITERATURA	<p>Đurićin D., Janošević S., Kaličanin Đ. Menadžment i strategija, Beograd, R.Macura Strateški menadžment, Buble, M., "Strateški menadžment", Sinergija, Zagreb, 2005. □ Thompson, A. A. Jr., Strickland A. J. III i Gamble, J. E., "Strateški menadžment: u potrazi za konkurentskom prednošću", IV izdanje, MATE, 2006., Zagreb, Thompson, A.A. Jr., Strickland A.J. III, Strategic Management, Concept and Cases, twelfth edition, McgRAW-Hill, Irwin, New York, 2001. Grant M. Robert: Contemporary Strategy Analysis: Concepts, Techniques, Applications, Blackwell Publisher Inc., Malden, Massachusetts, Third edition, 2001. Wheelen, T.L., Hunger, J.D., Strategic Management, Prentice Hall, New Jersey</p>														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISPITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta.. Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td>60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predispitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predispitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predispitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit. Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad. Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9						
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														

	91-100 poena		ocjena 10					
OBIM PREDMETA	Predavanja: 30 časova		Vježbe: 30 časova					
ECTS	ECTS bodovi		6 (šest)					
Tabela opterećenja studenata								
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	25	15	15	6	123	6.15
OCJENJIVANJE	Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5		Prolazne 6-10					
	Internacionalna ocjena:		Neprolazne: F i Fx		Prolazne: A, B, C, D i E			

NAZIV PREDMETA:	TEORIJA ODLUČIVANJA
ŠIFRA PREDMETA	MP-TO-2
Dodatak 39	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Objasniti relevantne aspekte suvremene teorije odlučivanja. Dati konceptualni okvir za razmatranje procesa poslovnog odlučivanja. Istaknuti osnovne probleme u znanstvenom pristupu odlučivanju. Predstaviti tehnike i metode u potpori donošenja poslovnih odluka.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet se oslanja na sadržaj predmeta Poslovna statistika i Poslovna matematika.
KOMPATIBILNOST	Teorija odlučivanja, Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Beogradu, Beograd; Teorija odlučivanja, Ekonomski fakultet, Zagreb;
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Sadržaj predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlučivanje i management • Poslovno odlučivanje kao proces • Faktori odlučivanja • Problem izbora • Teorija ograničene racionalnosti • Bayesov teorem i vrijednost dodatne informacije • Stablo odlučivanja • Grupno odlučivanje • Sociopolitički aspekti i etičke dimenzije poslovnog odlučivanja • Sistemi i tehnike podrške poslovnom odlučivanju • Implementacija odluke • Perspektive i izazovi teorije odlučivanja <p><i>Praktična nastava. Vježbe.</i> Predavanja i praktični modeli.</p>	
LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevenka Žarkić Joksimović, Slađana Benković, Miloš Milosavljević (2009), Finansijski menadžment, Beograd: FON. • Slađana Benković (2009), Operativno finansijsko poslovanje, Beograd: FON. • Dopunska literatura:
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI	
PREDISPITNE OBAVEZE	Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri

	<p>testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po</td> <td>20 poena</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10 poena</td> </tr> <tr> <td>Ukupno predispitnih poena</td> <td>80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predispitne obaveze:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po	20 poena	Seminarski rad	10 poena	Ukupno predispitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po	20 poena														
Seminarski rad	10 poena														
Ukupno predispitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit.</p> <p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predispitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table> <tr> <td>50-59 poena</td> <td>ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td>ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td>ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td>ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td>ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova</p> <p>Vježbe: 30 časova</p>														
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)														
Tabela opterećenja studenata															
Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS							
30	30	2	25	15	15	6	123	6.15							
OCJENJIVANJE	<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10</p> <p>Internacionalna ocjena:</p> <p>Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>														

NAZIV PREDMETA:	FINANSIJSKI MENADŽMENT
ŠIFRA PREDMETA	MP-FM-1
Dodatak 40	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Studentima ukazati na teorije, modele i tehnike neophodne za donošenje poslovnih odluka koje kreiraju vrijednost unutar profitno orjentisanih preduzeća, naročito korporacija. Studenti će moći razumjeti finansijski sistem jedne zemlje i njegove sastavne elemente. Modelima odnosa rizika i prinosa formirati optimalni portfolio i u skladu sa tržišnim kretanjima rebalansirati isti korištenjem aktivnih i/ili pasivnih strategija. Koristiti metode i modele upravljanja različitim oblicima tekuće imovine. Spoznati strukturu kapitala i izvore finansiranja. Analizirati odnos poslovne i finansijske poluge preduzeća. Spoznati osnovna znanja o efikasnosti investicijskih projekata i osnovnih metoda njihovog vrednovanja. Spoznati različite oblike rizika i modela restrukturiranja kompanija.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet se oslanja na sadržaj predmeta Poslovne finansije i Javne finansije.
KOMPATIBILNOST	Finansijski menadžment, Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Beogradu, Beograd; Finansijski menadžment, Ekonomski fakultet, Sarajevo
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Sadržaj predmeta:</p> <p>Finansijska funkcija u preduzeću. Ciljevi i zadaci finansijskog menadžmenta. Finansijska tržišta i učesnici na finansijskim tržištima. Faktori razvoja finansijskog tržišta. Modaliteti finansijskog tržišta. Instrumenti i učesnici finansijskog tržišta. Institucionalno i privredno okruženje i finansijsko poslovanje preduzeća. Monetarno-kreditni sistem. Bankarski sistem (vrste bankarskih poslova, vrste kredita i vrste bankarskih usluga). Politika investiranja. Pojam investiranja. Pojam projekata. Metodi procene investicionih projekata. Politika finansiranja. Pravila finansiranja. Početno finansiranje. Kratkoročno finansiranje. Dugoročno finansiranje. Kratkoročno zaduživanje. Dugoročno zaduživanje. Optimalna struktura kapitala. Politika dividendi. Pojam i oblici dividendi. Faktori politike dividendi. Donošenje odluka o dividendama. Finansijsko planiranje. Pojam i vrste finansijskog planiranja. Finansijsko planiranje i kontrola. Vrste finansijskih planova. Budžetiranje. Finansijska analiza. Predmet i vrste finansijske analize. Analiza sredstava i izvora sredstava. Analiza rashoda i prihoda. Analiza priliva i odliva. Upravljanje obrtnim sredstvima. Pojam obrtnih sredstava. Upravljanje zalihama. Upravljanje potraživanjima. Upravljanje gotovinom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Finansije i finansijski menadžer • 2. Finansijska tržišta i instrumenti • 3. Finansijska analiza • 4. Temeljni koncepti upravljanja finansijama 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 5. Rizik i prinos • 6. Troškovi kapitala • 7. Struktura kapitala • 8. Finansijska poluga • 9. Capital budgeting • 10. Upravljanje rizicima <p><i>Praktična nastava. Vježbe.</i> Predavanja i praktični modeli.</p>														
LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevenka Žarkić Joksimović, Slađana Benković, Miloš Milosavljević (2009), Finansijski menadžment, Beograd: FON. • Slađana Benković (2009), Operativno finansijsko poslovanje, Beograd: FON. • Dopunska literatura: 														
PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI															
PREDISBITNE OBAVEZE	<p>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade seminarskog rada, tako da se kroz konsultacije takođe provjerava stepen napretka studenta..</p> <p>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Redovno i aktivno učešće u nastavi</td> <td style="text-align: right;">10 poena</td> </tr> <tr> <td>Tri testiranja po20 poena</td> <td style="text-align: right;">60 poena</td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td>Ukupno predisbitnih poena</td> <td style="text-align: right;">80 poena</td> </tr> </table> <p>U skladu sa pravilima studiranja student može osvojiti sljedeće ocjene kroz predisbitne obaveze:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> </table>	Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena	Tri testiranja po20 poena	60 poena	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	Ukupno predisbitnih poena	80 poena	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8
Redovno i aktivno učešće u nastavi	10 poena														
Tri testiranja po20 poena	60 poena														
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>														
Ukupno predisbitnih poena	80 poena														
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit.</p> <p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja i urađen seminarski rad.</p> <p>Na ispitu se može osvojiti 20 dodatnih poena na predisbitne poene, tako da se ocjenjuje po sljedećem kriterijumu:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>50-59 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 6</td> </tr> <tr> <td>60-69 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 7</td> </tr> <tr> <td>70-80 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 8</td> </tr> <tr> <td>81-90 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 9</td> </tr> <tr> <td>91-100 poena</td> <td style="text-align: right;">ocjena 10</td> </tr> </table>	50-59 poena	ocjena 6	60-69 poena	ocjena 7	70-80 poena	ocjena 8	81-90 poena	ocjena 9	91-100 poena	ocjena 10				
50-59 poena	ocjena 6														
60-69 poena	ocjena 7														
70-80 poena	ocjena 8														
81-90 poena	ocjena 9														
91-100 poena	ocjena 10														
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova</p> <p>Vježbe: 30 časova</p>														
ECTS	ECTS bodovi 6 (šest)														

Tabela opterećenja studenata

Pre- vanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Semi- narski	Konsul- tacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	25	15	15	6	123	6.15
OCJENJIVANJE			Nacionalna ocjena: Ne prolazna – 5 Prolazne 6-10 Internacionalna ocjena: Ne prolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E					